

## Методична розробка практичного заняття з дисципліни «Дитячі інфекційні хвороби»

**Тема: Шигельози.**

**Місце проведення роботи:** КНП СМР "Міська дитяча клінічна лікарня Св. Зінаїди",  
учбова кімната.

**Кількість годин – 2.**

**Мета:** ознайомитись з етіологією, епідеміологією, патогенезом, класифікацією. Засвоїти основи знань з клініки типових форм Шегельозу у дітей різного віку, ускладнення. Ознайомитись із лабораторною діагностикою, принципами лікування та профілактики.

### Організаційна структура заняття:

№ п/п	Вид роботи	Тривалість, хвилини
1	Вступне слово викладача	10
2	Визначення початкового рівня знань (тести)	10
3	Клінічний розбір хворих під керівництвом викладача	20
4	Обґрунтування попереднього діагнозу	10
5	Визначення основних методів діагностики	15
6	Визначення сучасних методів лікування	15
7	Підведення підсумків роботи	10

**Ілюстративний матеріал:** таблиці, слайди.

**Види и форми контролю:** оцінка базового рівня знань базуючись на тестуванні та усній відповіді.

**Завдання для самостійної підготовки:** робота с тематичної літературою в бібліотеці, дискусії, обмін досвідом.

**Навчальні цілі заняття :**

#### **Знати:**

- механізм розвитку і особливості епідемічного процесу шигельозів у дітей раннього віку;
- особливості діагностики синдромів ГКІ (гастрит, ентерит, ентероколіт, гастроентероколіт) і їх відповідність нозологічним формам у дітей раннього віку;
- токсикоз-ексикоз (клініко-лабораторні особливості) у дітей раннього віку;
- клінічні особливості шигельозів залежно від віку та методи лабораторної діагностики ГКІ;
- показання до госпіталізації;
- нагляд та лікування дітей раннього віку з шигельозами в умовах поліклініки;
- показання до антибактеріальної терапії;
- принципи оральної регідратації;
- патогенетична терапія;
- профілактика;

#### **Вміти:**

- зібрати анамнез захворювання та оцінити епідеміологічні данні;
- провести лабораторно-інструментальне обстеження, вміти інтерпретувати їх дані;
- обґрунтувати попередній діагноз;

- оцінити ступінь тяжкості токсикоз-ексикозу;
- призначити додаткові методи дослідження та оцінити їх результати;
- обґрунтувати заключний діагноз згідно клінічної класифікації;
- скласти індивідуальний план лікування з урахуванням тяжкості захворювання;
- визначити тактику при ускладненому перебігу шигельозів.

**Тести для визначення базового рівня знань:**

1. Зниження дитячої смертності від гострих кишкових інфекцій може бути досягнуто завдяки:
  - A Ранньому виявленню хворих та їх лікуванню.
  - B Госпіталізації важко хворих.
  - C Проведенню адекватної оральної та парентеральної регідратації у стаціонарних умовах.
  - D Призначенню оральної регідратації при перших симптомах гострої кишкової інфекції вдома.
  - E Всі відповіді вірні.
  
2. Які шигели переважно виділяють екзотоксин?
  - A Ларджа - Сакса.
  - B Бойда.
  - C Зоне.
  - D Григор'єва - Шига.
  - E Флекснера.
  
3. Шигели – це:
  - A Грампозитивні палички.
  - B Грамнегативні палички.
  - C Грампозитивні коки.
  - D Грамнегативні коки.
  - E Найпростіші.
  
4. Характеристика збудника дизентерії:
  - A Грамнегативна паличка.
  - B Захворювання найчастіше викликають бактерії Флекснера і Зонне.
  - C Відноситься до роду шигел.
  - D Капсул і спор не утворює.
  - E Всі відповіді вірні.
  
5. Одне з джерел інфекції при дизентерії вказано не вірно:
  - A Хворий на гостру дизентерію.
  - B Хвора тварина.
  - C Бактеріоносій.
  - D Хворий на хронічну дизентерію.
  
6. Основний шлях передачі дизентерії Григор'єва-Шига:
  - A Контактно-побутовий.
  - B Харчовий.
  - C Водний.
  - D Всі відповіді правильні.

7 Який фактор не визначає морфологічних змін в організмі й тяжкості дизентерії:

А Інфікуюча доза.

В Інвазивні властивості мікроорганізмів.

С Бактеріємія.

Д Ендо- чи екзотоксин збудника.

Е Імунологічна резистентність організму дитини.

8 У дітей раннього віку морфологічні зміни в кишечнику при дизентерії спостерігаються переважно у вигляді:

А Катарального коліту.

В Фібринозного коліту.

С Дифтеритичного коліту.

Д Виразкового коліту.

9 Вирішальне значення у формуванні хронічної дизентерії має:

А Здатність шигел переходити в L-форми.

В Порушення імунологічної реактивності.

С Порушення режиму й неправильне харчування.

Д Функціональна неповноцінність травного тракту.

10 До атипових форм дизентерії належать всі, крім:

А Стертої.

В Диспептичної.

С Субклінічної.

Д Геморагічної.

Е Гіпертоксичної.

### Рекомендована література:

1. Pediatric Infectious Diseases [Текст] : textbook / S. O. Kramarev, O. V. Nadraga, L. V. Pira etc. — 4-th edition. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2020. — 240 p. + Гриф МОЗ.
2. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с.
3. Основи педіатрії за Нельсоном [Текст] = Essentials of Pediatrics : у 2-х т. Т.2 / К. Дж. Маркданте, Р. М. Клігман; наук. ред. перекладу: В. С. Березенко, Т. В. Починюк. — перекл. 8-го англ. вид. — Київ : Медицина, 2020. — 426 с.
4. Імунопрофілактика інфекційних хвороб [Текст] : навч. метод. посіб. / Л. І. Чернишова, Ф. І. Лапій, А. П. Волоха та ін. ; за ред. Л.І. Чернишової, Ф.І. Лапія, А.П. Волохи. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К. : Медицина, 2019. — 320 с.
5. Manual of Children's Infectious Diseases [Текст] = Дитячі інфекційні хвороби : навч. посіб. / О. Ye. Fedortsiv, I. L. Horishna, H. A. Pavlyshyn, I. M. Horishnyi. — Vinnitsia : Nova Knyha, 2020. — 440 p.
6. Клінічні аспекти імунопрофілактики [Електронний ресурс] : практичні завдання, тести, теоретичні матеріали: відкритий онлайн курс / Т. П. Бинда. — Суми : СумДУ, 2015. — 20 лекцій.
7. Педіатрія [Текст] : підручник / О. В. Тяжка, Н. Г. Горovenko, С. О. Крамарев

та ін. ; за ред. О.В. Тяжкої. — 5-те вид., випр. та доп. — Вінниця : Нова Книга, 2018. — 1152 с. + Гриф МОЗ.

8. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с.

**Методична розробка  
практичного заняття з дисципліни «Дитячі інфекційні хвороби»**

**Тема:** Сальмонельози.

**Місце проведення роботи:** КНП СМР "Міська дитяча клінічна лікарня Св. Зінаїди",  
учбова кімната.

**Кількість годин** – 2.

**Мета:** ознайомитись з етіологією, епідеміологією, патогенезом, класифікацією. Засвоїти основи знань з клініки типових форм у дітей різного віку, ускладнення. Ознайомитись із лабораторною діагностикою, принципами лікування та профілактики.

**Організаційна структура заняття:**

№ п/п	Вид роботи	Тривалість, хвилини
1	Вступне слово викладача	10
2	Визначення початкового рівня знань (тести)	10
3	Клінічний розбір хворих під керівництвом викладача	20
4	Обґрунтування попереднього діагнозу	10
5	Визначення основних методів діагностики	15
6	Визначення сучасних методів лікування	15
7	Підведення підсумків роботи	10

**Ілюстративний матеріал:** таблиці, слайди.

**Види и форми контролю:** оцінка базового рівня знань базуючись на тестуванні та усній відповіді.

**Завдання для самостійної підготовки:** робота с тематичної літературою в бібліотеці, дискусії, обмін досвідом.

**Навчальні цілі заняття :**

**Знати:**

- механізм розвитку і особливості епідемічного процесу сальмонельозів у дітей раннього віку;
- особливості діагностики синдромів ГКІ (гастрит, ентерит, ентероколіт, гастроентероколіт) і їх відповідність нозологічним формам у дітей раннього віку;
- токсикоз-ексикоз (клініко-лабораторні особливості) у дітей раннього віку;
- клінічні особливості сальмонельозу залежно від віку та методи лабораторної діагностики ГКІ;
- показання до госпіталізації;
- нагляд та лікування дітей раннього віку з сальмонельозом в умовах поліклініки;
- показання до антибактеріальної терапії;
- принципи оральної регідратації;
- патогенетична терапія;
- профілактика;

**Вміти:**

- зібрати анамнез захворювання та оцінити епідеміологічні данні;
- провести лабораторно-інструментальне обстеження, вміти інтерпретувати їх дані;
- обґрунтувати попередній діагноз;

- оцінити ступінь тяжкості токсикоз-ексикозу;
- призначити додаткові методи дослідження та оцінити їх результати;
- обґрунтувати заключний діагноз згідно клінічної класифікації;
- скласти індивідуальний план лікування з урахуванням тяжкості захворювання;
- визначити тактику при ускладненому перебігу сальмонельозу.

**Тести для визначення базового рівня знань:**

1. Зниження дитячої смертності від гострих кишкових інфекцій може бути досягнуто завдяки:
  - A Ранньому виявленню хворих та їх лікуванню.
  - B Госпіталізації важко хворих.
  - C Проведенню адекватної оральної та парентеральної регідратації у стаціонарних умовах.
  - D Призначенню оральної регідратації при перших симптомах гострої кишкової інфекції вдома.
  - E Всі відповіді вірні.
  
2. Які шигели переважно виділяють екзотоксин?
  - A Ларджа - Сакса.
  - B Бойда.
  - C Зоне.
  - D Григор'єва - Шига.
  - E Флекснера.
  
3. Шигели – це:
  - A Грампозитивні палички.
  - B Грамнегативні палички.
  - C Грампозитивні коки.
  - D Грамнегативні коки.
  - E Найпростіші.
  
4. Характеристика збудника дизентерії:
  - A Грамнегативна паличка.
  - B Захворювання найчастіше викликають бактерії Флекснера і Зонне.
  - C Відноситься до роду шигел.
  - D Капсул і спор не утворює.
  - E Всі відповіді вірні.
  
5. Одне з джерел інфекції при дизентерії вказано не вірно:
  - A Хворий на гостру дизентерію.
  - B Хвора тварина.
  - C Бактеріоносій.
  - D Хворий на хронічну дизентерію.
  
6. При контактному шляху передачі максимальна кількість сальмонельозів у дітей реєструється:
  - A. Навесні.
  - B. Взимку.
  - C. Влітку.

- D. Восени.
- E. В усі пори року.

7. Факторами передачі сальмонел не є:

- A. Висохлий послід птахів і тварин.
- B. Яйця.
- C. Кровососні комахи.
- D. Предмети побуту, що контаміновані сальмонелами.
- E. Вода.
- F. Молоко та молочнокислі продукти.
- G. Риба та рибні продукти.

8. Основні ланки патогенезу сальмонельозу:

- A. Гемодинамічні порушення.
- B. Ендотоксинемія.
- C. Бактеріємія.
- D. Водно-електролітні втрати.
- E. Усі відповіді правильні.

9. До клініки гіпоосмотичної коми відносять все, крім:

- A. В'ялості.
- B. Слабості.
- C. Запаморочення.
- D. Гіпертермії.
- E. Клоніко-тонічних судом.

10. До клінічних проявів, що з'являються у грудної дитини, маса тіла якої за 2 дні зменшується на 5-10%, відносять всі, крім:

- A. Запалих очей.
- B. Статусу умираючого.
- C. Втрати еластичності шкіри.
- D. Тахікардії.
- E. Запалого тім'ячка.

#### **Рекомендована література:**

1. Pediatric Infectious Diseases [Текст] : textbook / S. O. Kramarev, O. B. Nadraga, L. V. Pira etc. — 4-th edition. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2020. — 240 p. + Гриф МОЗ.
2. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с.
3. Основи педіатрії за Нельсоном [Текст] = Essentials of Pediatrics : у 2-х т. Т.2 / К. Дж. Маркданте, Р. М. Клігман; наук. ред. перекладу: В. С. Березенко, Т. В. Починок. — перекл. 8-го англ. вид. — Київ : Медицина, 2020. — 426 с.
4. Імунопрофілактика інфекційних хвороб [Текст] : навч. метод. посіб. / Л. І. Чернишова, Ф. І. Лапій, А. П. Волоха та ін. ; за ред. Л.І. Чернишової, Ф.І. Лапія, А.П. Волохи. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К. : Медицина, 2019. — 320 с.
5. Manual of Children's Infectious Diseases [Текст] = Дитячі інфекційні хвороби : навч. посіб. / O. Ye. Fedortsiv, I. L. Horishna, H. A. Pavlyshyn, I. M. Horishnyi. — Vinnitsia : Nova Knyha, 2020. — 440 p.

6. Клінічні аспекти імунопрофілактики [Електронний ресурс] : практичні завдання, тести, теоретичні матеріали: відкритий онлайн курс / Т. П. Бинда. — Суми : СумДУ, 2015. — 20 лекцій.
7. Педіатрія [Текст] : підручник / О. В. Тяжка, Н. Г. Горovenко, С. О. Крамарев та ін. ; за ред. О.В. Тяжкої. — 5-те вид., випр. та доп. — Вінниця : Нова Книга, 2018. — 1152 с. + Гриф МОЗ.
8. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с.



**Методична розробка  
практичного заняття з дисципліни «Дитячі інфекційні хвороби»**

**Тема:** Ешерихіози. Кишковий ієрсиніоз.

**Місце проведення роботи:** КНП СМР "Міська дитяча клінічна лікарня Св. Зінаїди",  
учбова кімната.

**Кількість годин** – 2.

**Мета:** ознайомитись з етіологією, епідеміологією, патогенезом, класифікацією ешерихіозу та кишкового ієрсиніозу. Засвоїти основи знань з клініки типових форм ешерихіозу та кишкового ієрсиніозу у дітей різного віку, ускладнення. Ознайомитись із лабораторною діагностикою, принципами лікування та профілактики ешерихіозу, та кишкового ієрсиніозу.

**Організаційна структура заняття:**

№ п/п	Вид роботи	Тривалість, хвилини
1	Вступне слово викладача	10
2	Визначення початкового рівня знань (тести)	10
3	Клінічний розбір хворих під керівництвом викладача	20
4	Обґрунтування попереднього діагнозу	10
5	Визначення основних методів діагностики	15
6	Визначення сучасних методів лікування	15
7	Підведення підсумків роботи	10

**Ілюстративний матеріал:** таблиці, слайди.

**Види и форми контролю:** оцінка базового рівня знань базуючись на тестуванні та усній відповіді.

**Завдання для самостійної підготовки:** робота с тематичної літературою в бібліотеці, дискусії, обмін досвідом.

**Навчальні цілі заняття :**

**Знати:**

- механізм розвитку і особливості епідемічного процесу ешерихіозу, та кишкового ієрсиніозу у дітей раннього віку;
- особливості діагностики синдромів ГКІ (гастрит, ентерит, ентероколіт, гастроентероколіт) і їх відповідність нозологічним формам у дітей раннього віку;
- токсикоз-ексикоз (клініко-лабораторні особливості) у дітей раннього віку;
- клінічні особливості ешерихіозу та кишкового ієрсиніозу залежно від віку та методи лабораторної діагностики;
- показання до госпіталізації;
- нагляд та лікування дітей раннього віку з ешерихіозом та кишковим ієрсиніозом в умовах поліклініки;
- показання до антибактеріальної терапії;
- принципи оральної регідратації;
- патогенетична терапія;
- профілактика;

**Вміти:**

- зібрати анамнез захворювання та оцінити епідеміологічні данні;
- провести лабораторне обстеження, вміти інтерпретувати його дані;

- обґрунтувати попередній діагноз;
- оцінити ступінь тяжкості токсикоз-ексикозу;
- призначити додаткові методи дослідження та оцінити їх результати;
- обґрунтувати заключний діагноз згідно клінічної класифікації;
- скласти індивідуальний план лікування з урахуванням етіології, патогенезу ешерихіозу та кишкового ієрсиніозу, тяжкості захворювання;
- визначити тактику при ускладненому перебігу ешерихіозу та кишкового ієрсиніозу.

### **Тести для визначення базового рівня знань:**

1. Які мікроорганізми спричиняють захворювання, за клінічними ознаками подібне до шигельозу?
  - A. Ентеропатогенні кишкові палички (ЕПКП).
  - B. Ентерогеморагічні кишкові палички (ЕГКП).
  - C. Ентеротоксигенні кишкові палички (ЕТКП).
  - D. Ентероінвазивні кишкові палички (ЕІКП).
  - E. Усі відповіді правильні.
  
2. Гостра діарея з лихоманкою 38°C, кров'янистим калом зі слизом, болючою дефекацією, лейкоцитами у копрограмі найбільш характерна для:
  - A. Ентеротоксигенної кишкової палички (ЕТКП).
  - B. Ентеропатогенної кишкової палички (ЕПКП).
  - C. Ентероінвазивної кишкової палички (ЕІКП).
  - D. Ентерогеморагічної кишкової палички (ЕГКП).
  - E. Усі відповіді правильні.
  
3. Гостра діарея у дитини, що супроводжується об'ємними водянистими випороженнями без крові та слизу, за відсутності лихоманки найбільш характерна для:
  - A. Ентероінвазивної кишкової палички (ЕІКП).
  - B. Ентерогеморагічної кишкової палички (ЕГКП).
  - C. Ентеротоксигенної кишкової палички (ЕТКП).
  - D. Ентеропатогенної кишкової палички (ЕПКП).
  - E. Усі відповіді правильні.
  
4. Кишкова паличка виділяє токсин, який подібно до токсину *Shigella dysenteriae* серотипу 1 пригнічує синтез білка (Vero токсин). Вважається, що ці токсини є відповідальними за розвиток головних проявів захворювання, яке спричиняється:
  - A. Ентеротоксигенною кишковою паличкою (ЕТКП).
  - B. Ентеропатогенною кишковою паличкою (ЕПКП).
  - C. Ентероінвазивною кишковою паличкою (ЕІКП).
  - D. Ентерогеморагічною кишковою паличкою (ЕГКП).
  - E. Усі відповіді правильні.
  
5. У 20-місячного хлопчика розвинулися гемолітична анемія, олігурія, азотемія та тромбоцитопенія після афебрильної кров'янистої діареї. Яка найбільш вірогідна причина цієї хвороби?
  - A. *Campylobacter jejuni*.

- B *Salmonella typhi*.  
C Ентерогеморагічна *E.coli* O157H7.  
D *Aeromonas*.  
E *Salmonella typhimurium*.
6. Активація аденілатциклази призводить до накопичення циклічного аденозинмонофосфату (цАМФ) в епітеліальних клітинах слизової оболонки. Які бактерії виробляють токсин, що активує аденілатциклазу?  
A *Escherichia coli*.  
B *Pseudomonas aeruginosa*.  
C *Streptococcus pyogenes*.  
D *Streptococcus pneumoniae*.  
E *Staphylococcus aureus*.
7. Екзантема при кишковому ієрсиніозі:  
A. частіше дрібноплямиста;  
B. зливна навколо суглобів;  
C. як правило, симетрична;  
D. може супроводжуватися сверблячкою;  
E. всі варіанти вірні.
8. Опорно-діагностичними ознаками кишкового ієрсиніозу є все, крім:  
A. висока і тривала лихоманка;  
B. поступовий початок хвороби;  
C. виражена інтоксикація;  
D. розвиток гастроентеритів і гастроентероколітів;  
E. поліорганність ураження.
9. Особливості кишкового ієрсиніозу у дітей раннього віку:  
A. частіше розвивається шлунково-кишкова форма;  
B. рідко розвивається дегідратація;  
C. зустрічається часто в цьому віці;  
D. всі варіанти вірні;  
E. всі варіанти невірні.
10. Особливості кишкового ієрсиніозу в дітей раннього віку:  
A. зустрічається рідко в цьому віці;  
B. можуть бути судоми;  
C. швидко розвивається дегідратація;  
D. можливі гемодинамічні розлади;  
E. всі варіанти вірні.

**Рекомендована література:**

1. Pediatric Infectious Diseases [Текст] : textbook / S. O. Kramarev, O. V. Nadraga, L. V. Pipa etc. — 4-th edition. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2020. — 240 p. + Гриф МОЗ.
2. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с.

3. Основи педіатрії за Нельсоном [Текст] = Essentials of Pediatrics : у 2-х т. Т.2 / К. Дж. Маркданте, Р. М. Клігман; наук. ред. перекладу: В. С. Березенко, Т. В. Починок. — перекл. 8-го англ. вид. — Київ : Медицина, 2020. — 426 с.
4. Імунопрофілактика інфекційних хвороб [Текст] : навч. метод. посіб. / Л. І. Чернишова, Ф. І. Лапій, А. П. Волоха та ін. ; за ред. Л.І. Чернишової, Ф.І. Лапія, А.П. Волохи. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К. : Медицина, 2019. — 320 с.
5. Manual of Children's Infectious Diseases [Текст] = Дитячі інфекційні хвороби : навч. посіб. / О. Ye. Fedortsiv, I. L. Horishna, H. A. Pavlyshyn, I. M. Horishnyi. — Vinnitsia : Nova Knyha, 2020. — 440 p.
6. Клінічні аспекти імунопрофілактики [Електронний ресурс] : практичні завдання, тести, теоретичні матеріали: відкритий онлайн курс / Т. П. Бинда. — Суми : СумДУ, 2015. — 20 лекцій.
7. Педіатрія [Текст] : підручник / О. В. Тяжка, Н. Г. Горовенко, С. О. Крамарєв та ін. ; за ред. О.В. Тяжкої. — 5-те вид., випр. та доп. — Вінниця : Нова Книга, 2018. — 1152 с. + Гриф МОЗ.
8. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с.

**Методична розробка  
практичного заняття з дисципліни «Дитячі інфекційні хвороби»**

**Тема: Ротавірусна інфекція.**

**Місце проведення роботи:** КНП СМР "Міська дитяча клінічна лікарня Св. Зінаїди",  
учбова кімната.

**Кількість годин – 2.**

**Мета:** ознайомитись з етіологією, епідеміологією, патогенезом, класифікацією ротавірусної інфекції. Засвоїти основи знань з клініки типових форм ротавірусної інфекції у дітей різного віку, ускладнення. Ознайомитись із лабораторною діагностикою, принципами лікування та профілактики ротавірусної інфекції.

**Організаційна структура заняття:**

№ п/п	Вид роботи	Тривалість, хвилини
1	Вступне слово викладача	10
2	Визначення початкового рівня знань (тести)	10
3	Клінічний розбір хворих під керівництвом викладача	20
4	Обґрунтування попереднього діагнозу	10
5	Визначення основних методів діагностики	15
6	Визначення сучасних методів лікування	15
7	Підведення підсумків роботи	10

**Ілюстративний матеріал:** таблиці, слайди.

**Види и форми контролю:** оцінка базового рівня знань базуючись на тестуванні та усній відповіді.

**Завдання для самостійної підготовки:** робота с тематичної літературою в бібліотеці, дискусії, обмін досвідом.

**Навчальні цілі заняття :**

**Знати:**

- механізм розвитку і особливості епідемічного процесу ротавірусної інфекції у дітей раннього віку;
- особливості діагностики синдромів ГКІ (гастрит, ентерит, ентероколіт, гастроентероколіт) і їх відповідність нозологічним формам у дітей раннього віку;
- токсикоз-ексикоз (клініко-лабораторні особливості) у дітей раннього віку;
- клінічні особливості ротавірусної інфекції залежно від віку та методи лабораторної діагностики;
- показання до госпіталізації;
- нагляд та лікування дітей раннього віку з ротавірусною інфекцією в умовах поліклініки;
- показання до антибактеріальної терапії;
- принципи оральної регідратації;
- патогенетична терапія;
- профілактика;

**Вміти:**

- зібрати анамнез захворювання та оцінити епідеміологічні данні;
- провести лабораторно-інструментальне обстеження, вміти інтерпретувати їх дані;

- обґрунтувати попередній діагноз;
- оцінити ступінь тяжкості токсикоз-ексикозу;
- призначити додаткові методи дослідження та оцінити їх результати;
- обґрунтувати заключний діагноз згідно клінічної класифікації;
- скласти індивідуальний план лікування з урахуванням тяжкості захворювання;
- визначити тактику при ускладненому ротавірусної інфекції.

**Тести для визначення базового рівня знань:**

1. До якого сімейства вірусів відносяться ротавіруси:
  - A. Paramyxoviridae;
  - B. Picornaviridae;
  - C. Reoviridae;
  - D. Parvovirida;
  - E. Herpesvirida.
  
2. Основним джерелом ротавірусної інфекції є:
  - A. хвора людина;
  - B. реконвалесцент;
  - C. хвора свиня;
  - D. всі варіанти вірні;
  - E. всі варіанти невірні.
  
3. Механізм передачі ротавірусної інфекції:
  - A. вертикальний;
  - B. повітряно-крапельний;
  - C. гемоконтактний;
  - D. фекально-оральний;
  - E. всі варіанти вірні.
  
4. Шляхи передачі ротавірусної інфекції:
  - A. контакт-побутовий;
  - B. всі варіанти невірні;
  - C. водний;
  - D. харчовий;
  - E. всі варіанти вірні.
  
5. Діти якого віку найчастіше хворіють на ротавірусну інфекцію:
  - A. всіх вікових груп;
  - B. перших 2-3-х місяців;
  - C. від 7 міс. до 2-х років;
  - D. 3-4 років;
  - E. молодшого шкільного віку.
  
6. Яка сезонність ротавірусної інфекції в країнах з помірним кліматом:
  - A. зимова;
  - B. впродовж року;
  - C. весняно-літня;
  - D. літньо-осіння;
  - E. осінньо-зимова.

7. Вхідними воротами ротавірусної інфекції є:
  - A. шкірні покриви;
  - B. верхні дихальні шляхи;
  - C. всі варіанти невірні;
  - D. верхні відділи тонкої кишки;
  - E. всі варіанти вірні.
8. Який найбільш частий і важливий симптом ротавірусної інфекції:
  - A. гепатомегалія;
  - B. біль у животі;
  - C. блювота;
  - D. всі варіанти невірні;
  - E. діарея.
9. Який характер стільця при ротавірусній інфекції:
  - A. пінистий;
  - B. всі варіанти невірні;
  - C. рясний;
  - D. всі варіанти вірні;
  - E. водянистий.
10. Тяжкість стану хворого при ротавірусній інфекції обумовлена:
  - A. больовим синдромом;
  - B. всі варіанти вірні;
  - C. гіпертермією;
  - D. появою і прогресуванням катаральних явищ;
  - E. симптомами дегідратації.

**Рекомендована література:**

1. Pediatric Infectious Diseases [Текст] : textbook / S. O. Kramarev, O. V. Nadraga, L. V. Pira etc. — 4-th edition. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2020. — 240 p. + Гриф МОЗ.
2. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с.
3. Основи педіатрії за Нельсоном [Текст] = Essentials of Pediatrics : у 2-х т. Т.2 / К. Дж. Маркданте, Р. М. Клігман; наук. ред. перекладу: В. С. Березенко, Т. В. Починок. — перекл. 8-го англ. вид. — Київ : Медицина, 2020. — 426 с.
4. Імунопрофілактика інфекційних хвороб [Текст] : навч. метод. посіб. / Л. І. Чернишова, Ф. І. Лапій, А. П. Волоха та ін. ; за ред. Л.І. Чернишової, Ф.І. Лапія, А.П. Волохи. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К. : Медицина, 2019. — 320 с.
5. Manual of Children's Infectious Diseases [Текст] = Дитячі інфекційні хвороби : навч. посіб. / О. Ye. Fedortsiv, I. L. Horishna, H. A. Pavlyshyn, I. M. Horishnyi. — Vinnitsia : Nova Knyha, 2020. — 440 p.
6. Клінічні аспекти імунопрофілактики [Електронний ресурс] : практичні завдання, тести, теоретичні матеріали: відкритий онлайн курс / Т. П. Бинда. — Суми : СумДУ, 2015. — 20 лекцій.
7. Педіатрія [Текст] : підручник / О. В. Тяжка, Н. Г. Горovenko, С. О. Крамарев та ін. ; за ред. О.В. Тяжкої. — 5-те вид., випр. та доп. — Вінниця : Нова Книга, 2018. — 1152 с. + Гриф МОЗ.

## Методична розробка практичного заняття з дисципліни «Дитячі інфекційні хвороби»

**Тема:** Вірусні гепатити А, В, С, D.

**Місце проведення роботи:** КНП СМР "Міська дитяча клінічна лікарня Св. Зінаїди",  
учбова кімната.

**Кількість годин** – 2.

**Мета:** навчитися збирати анамнез та епіданамнез у хворих на вірусний гепатит, а також з синдромом жовтяниці, обстежувати хворого із цією патологією, визначати діагностичні критерії, форми та тяжкість захворювання, виявляти та давати характеристику ускладнень, призначати лікування, проводити диспансерне спостереження за реконвалесцентками у поліклініці, організовувати протиепідемічні заходи в осередку, планувати профілактичні заходи щодо попередження зараження.

### Організаційна структура заняття:

№ п/п	Вид роботи	Тривалість, хвилини
1	Вступне слово викладача	10
2	Визначення початкового рівня знань (тести)	10
3	Клінічний розбір хворих під керівництвом викладача	20
4	Обґрунтування попереднього діагнозу	10
5	Визначення основних методів діагностики	15
6	Визначення сучасних методів лікування	15
7	Підведення підсумків роботи	10

**Ілюстративний матеріал:** таблиці, слайди.

**Види и форми контролю:** оцінка базового рівня знань базуючись на тестуванні та усній відповіді.

**Завдання для самостійної підготовки:** робота с тематичної літературою в бібліотеці, дискусії, обмін досвідом.

**Навчальні цілі заняття :**

**Знати:**

- Етіологічну структуру, епідеміологію вірусних гепатитів;
- Основні ланки патогенезу вірусних гепатитів у дітей 1-го року життя;
- Клінічну класифікацію вірусних гепатитів, критерії тяжкості;
- Особливості клініки вірусних гепатитів у дітей 1-го року життя;
- Діагностичні критерії вірусних гепатитів;
- Особливості перебігу, наслідки та ускладнення вірусних гепатитів у дітей 1-го року життя;
- Лабораторні та інструментальні методи діагностики вірусних гепатитів;
- Злоякісна форма вірусного гепатиту В у дітей 1-го року життя;
- Діагностика злоякісної форми вірусного гепатиту у дітей 1-го року життя;
- Основні принципи терапії хворих на вірусний гепатит;
- Проведення інтенсивної терапії при злоякісній формі вірусного гепатиту у дітей 1-го року життя;
- Критерії виписування реконвалесцентів зі стаціонару;
- Заходи профілактики вірусних гепатитів.

**Вміти:**

- Дотримувати основних правил роботи біля ліжка інфекційного хворого,



- правильно розміщувати хворих у стаціонарі;
- Зібрати анамнез хвороби і з'ясувати епідеміологічне становище;
- При обстеженні хворого з жовтяницею виявити у нього характерні ознаки для вірусних гепатитів;
- Скласти план допоміжних методів обстеження для підтвердження діагнозу;
- Провести забір крові для біохімічного, імунологічного, серологічних досліджень;
- Обґрунтувати клінічний діагноз відповідно до класифікації з урахуванням клінічних та лабораторних даних, оцінити тяжкість процесу;
- Призначити хворому лікування, враховуючи його вік та тяжкість процесу.
- Накреслити план протиепідемічних заходів в осередку інфекції;
- Виписати рецепти на основні препарати, які призначені хворому;

### Тести для визначення базового рівня знань:

1 До воріт печінки входять: 1) Печінкова артерія, 2) Загальна печінкова протока, 3) Портальна вена, 4) Лімфатичні судини:

- A Усі відповіді вірні.
- B Правильні відповіді 1,3.
- C Правильні відповіді 2,4.
- D Правильні відповіді 1,4.

2 Гепатити можуть викликати усі перераховані віруси, крім:

- A Вірусу простого герпесу.
- B Цитомегаловірусу людини.
- C Вірусу інфекційного мононуклеозу.
- D Вірусу грипу.
- E Вірусів геморагічних гарячок.

3 Головним механізмом патогенезу вірусного гепатиту є:

- A Порушення пігментного обміну.
- B Пряма цитопатогенна дія вірусу на гепатоцит.
- C Розвиток алергічних реакцій.
- D Цитоліз гепатоцитів залежить від імунної відповіді.

4 Головна біологічна ознака цитолізу гепатоцитів є:

- A Гіпоальбумінемія.
- B Зниження кількості бета-ліпопротеїнів.
- C Підвищення вмісту в крові білірубіну.
- D Підвищення активності АлАТ та АсАТ.
- E Гіпопротромбінемія.

5 Який симптом вірусних гепатитів є клінічною ознакою холестазу:

- A Нудота, блювота.
- B Зниження добового діурезу.
- C набряки, асцит.
- D Астенічні прояви.
- E Свербіж шкіри.

6 До біохімічних ознак холестазу не відноситься підвищення в крові:

- A Холестерину.
- В Активності АсАТ.
- С Фосфоліпідів.
- D Жовчних кислот.
- Е Активності ЛФ, ГГТП.

7 Який біохімічний показник є проявом гемолізу еритроцитів?

- A Підвищення вмісту амінотрансфераз.
- В Зниження протромбінового індексу.
- С Підвищення рівня непрямого білірубіну.
- D Підвищення вмісту гемоглобіну в плазмі.

8 Збільшення розмірів печінки не характерно для:

- A Лямбліозу.
- В Дизентерії.
- С Лептоспірозу.
- D Бруцельозу.
- Е Іерсиніозу.

9 При якій протозойній інфекції відмічається ураження печінки:

- A Малярія.
- В Амебіаз.
- С Токсоплазмоз.
- D Усі відповіді правильні.

10 Для яких захворювань крові не є характерним збільшення печінки?

- A Лімфогрануломатоз.
- В Апластична анемія.
- С Гострий та хронічний лейкози.
- D Еритремія.
- Е Гемобластоз.

11 При якому гельмінтозі збудник паразитує в тканині печінки або в жовчних шляхах?

- A Ехінококоз.
- В Фасціольоз.
- С Опісторхоз.
- D Шистосоматоз.
- Е Всі відповіді правильні.

12 При якому системному захворюванні сполучної тканини відмічається ураження печінки:

- A Вузликівий периартеріт.
- В Системна склеродермія.
- С Системний червоний вовчак.
- D Усі відповіді правильні.

13 Вірус гепатиту А відноситься до:

- A Гепаднавірусів
- В Міксовірусів.

С Ретровірусів.  
D Арбовірусів.  
E Ентеровірусів (пікорнавірусів).

14 Вірусу гепатиту А не властиво:  
A Відносно стійкий до дій хлору.  
B Має зворотну транскриптазу.  
C Стійкий в діапазоні рН 3,0-9,0.  
D Геном вірусу - РНК.  
E Вміщує 4 структурних поліпептиди.

15 Зростання імунітету звільняє організм від вірусу гепатиту А:  
A Після зниження жовтяниці.  
B Впродовж 2-3 тижнів жовтяниці.  
C На першому тижні жовтяниці.  
D На 4-5 тижні жовтяниці.  
E В періоді реконвалесценції.

#### **Рекомендована література:**

1. Pediatric Infectious Diseases [Текст] : textbook / S. O. Kramarev, O. B. Nadraga, L. V. Pira etc. — 4-th edition. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2020. — 240 p. + Гриф МОЗ.
2. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с.
3. Основи педіатрії за Нельсоном [Текст] = Essentials of Pediatrics : у 2-х т. Т.2 / К. Дж. Маркданте, Р. М. Клігман; наук. ред. перекладу: В. С. Березенко, Т. В. Починок. — перекл. 8-го англ. вид. — Київ : Медицина, 2020. — 426 с.
4. Імунопрофілактика інфекційних хвороб [Текст] : навч. метод. посіб. / Л. І. Чернишова, Ф. І. Лапій, А. П. Волоха та ін. ; за ред. Л.І. Чернишової, Ф.І. Лапія, А.П. Волохи. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К. : Медицина, 2019. — 320 с.
5. Manual of Children's Infectious Diseases [Текст] = Дитячі інфекційні хвороби : навч. посіб. / О. Ye. Fedortsiv, I. L. Horishna, H. A. Pavlyshyn, I. M. Horishnyi. — Vinnitsia : Nova Knyha, 2020. — 440 p.
6. Клінічні аспекти імунопрофілактики [Електронний ресурс] : практичні завдання, тести, теоретичні матеріали: відкритий онлайн курс / Т. П. Бинда. — Суми : СумДУ, 2015. — 20 лекцій.
7. Педіатрія [Текст] : підручник / О. В. Тяжка, Н. Г. Горовенко, С. О. Крамарев та ін. ; за ред. О.В. Тяжкої. — 5-те вид., випр. та доп. — Вінниця : Нова Книга, 2018. — 1152 с. + Гриф МОЗ.
8. Methodical instructions for practical lesson on the topic "Viral hepatitis" on the discipline "Children infectious diseases" (in accordance with the conditions of the Bologna process) [Текст] : for students of specialty 222 "Medicine" of full-time training / O. I. Smiyan, T. P. Bynda, K. O. Smiian. — Sumy : Sumy State University, 2021. — 79 p.
8. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с

**Методична розробка  
практичного заняття з дисципліни «Дитячі інфекційні хвороби»**

**Тема: Кір. Краснуха.**

**Місце проведення роботи:** КНП СМР "Міська дитяча клінічна лікарня Св. Зінаїди",  
учбова кімната.

**Кількість годин – 2.**

**Мета:** вміти поставити попередній діагноз, обґрунтувати тактику індивідуального лікування хворих на кір та краснуху, організувати протиепідемічні заходи в осередку інфекції.

**Організаційна структура заняття:**

№ п/п	Вид роботи	Тривалість, хвилини
1	Вступне слово викладача	10
2	Визначення початкового рівня знань (тести)	10
3	Клінічний розбір хворих під керівництвом викладача	20
4	Обґрунтування попереднього діагнозу	10
5	Визначення основних методів діагностики	15
6	Визначення сучасних методів лікування	15
7	Підведення підсумків роботи	10

**Ілюстративний матеріал:** таблиці, слайди.

**Види и форми контролю:** оцінка базового рівня знань базуючись на тестуванні та усній відповіді.

**Завдання для самостійної підготовки:** робота с тематичної літературою в бібліотеці, дискусії, обмін досвідом.

**Навчальні цілі заняття :**

**Знати:**

- механізм розвитку і особливості епідемічного процесу кору та краснухи;
- клінічні особливості кору та краснухи залежно від віку та методи лабораторної діагностики;
- показання до госпіталізації;
- нагляд та лікування дітей з кором та краснухою в умовах поліклініки;
- особливості лікування дітей з кором та краснухою;
- профілактику кору та краснухи;

**Вміти:**

- Дотримуватися основних правил роботи біля ліжка хворого на кір та краснуху.
- Виділяти скарги, анамнез та фізикальне обстеження хворого симптоми, характерні для кору та краснухи.
- Проводити індивідуальне діагностичне дослідження та інтерпретувати ці додаткові методи дослідження.
- Встановлювати попередній клінічний діагноз – кір чи краснуха. Визначити клінічні форми захворювання. Провести диференційну діагностику.
- Призначити лікування хворим на кір та краснуху з урахуванням віку дитини, преморбідного фону та тяжкості захворювання.

- Планувати та проводити заходи первинної профілактики та боротьби, спрямовані на запобігання поширенню кору та краснухи.
- Застосовувати деонтологічні навички спілкування з пацієнтами.

**Тести для визначення базового рівня знань:**

1 Вірус кору належить до:

- А Арбовірусів.
- Б Тогавірусів.
- В Каліцівірусів.
- Г Параміксовірусів.
- Д Пікорнавірусів.

2 Виберіть ознаку, яка не характерна для вірусу кору:

- А Інактивується під час нагрівання.
- Б Нестійкий у зовнішньому середовищі.
- В Відрізняється однорідністю антигенів.
- Г Можливість отримання атенуйованих штамів.
- Д Стійкий до ультрафіолетового опромінення.

3 До яких клітин тропний вірус кору?

- А До епітеліального покриву шкіри та слизових.
- Б До шипуватого шару епідермісу.
- В До клітин гермінативного шару.
- Г До клітин сосочкового шару дерми.
- Д До лімфоїдних та макрофагально-фагоцитарних клітин.

4 Найбільш імовірні входні ворота для вірусу кору:

- А Ушкоджена шкіра.
- Б Кишечник.
- В Легені.
- Г Мигдалики.
- Д Кон'юнктива ока.

5 До якого віку діти мають абсолютну несприйнятливості до кору?

- А До 1 року.
- Б До 9 місяців.
- В До 6 місяців.
- Г До 3 місяців.
- Д До 18 років.

6 Основною ланкою в патогенезі захворювання на кір є:

- А Вірусемія.
- Б Токсинемія.
- В Ураження центрального та периферичного відділів нервової системи.
- Г Бактеріемія.

7 Первинна вірусемія при кору починається:

- А З 3 – 4 дня від початку захворювання.
- Б У останні 2 дні інкубації.
- В З перших днів катарального періоду.

Г З першого дня висипки.  
Д Питання не вивчене.

8 Назвіть основну причину пігментації шкіри при кору  
А Відкладання меланіну в елементах висипки.  
Б Формування вогнищ продуктивного запалення.  
В Відкладання гемосидерину в результаті геморагічного просякання кров'ю.  
Г Накопичення лімфоцитарних та гістоцитарних клітин в елементах висипки.  
Д Усі відповіді правильні.

9 Які антитіла відсутні у хворого на кір?  
А Вірусонейтралізуючі.  
Б Комплементозв'язувальні.  
В Гемаглютинуючі.  
Г Антитоксичні.  
Д Немає правильної відповіді.

10 Чим обумовлена стійкість імунітету при кору?  
А Пожиттєвою персистенцією вірусу в організмі.  
Б Повторною зустріччю організму з вірусом.  
В Високою імуногенністю вірусу.  
Г Питання остаточно не вивчене.

#### **Рекомендована література:**

1. Pediatric Infectious Diseases [Текст] : textbook / S. O. Kramarev, O. B. Nadraga, L. V. Pira etc. — 4-th edition. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2020. — 240 p. + Гриф МОЗ.
2. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с.
3. Основи педіатрії за Нельсоном [Текст] = Essentials of Pediatrics : у 2-х т. Т.2 / К. Дж. Маркданте, Р. М. Клігман; наук. ред. перекладу: В. С. Березенко, Т. В. Починок. — перекл. 8-го англ. вид. — Київ : Медицина, 2020. — 426 с.
4. Імунопрофілактика інфекційних хвороб [Текст] : навч. метод. посіб. / Л. І. Чернишова, Ф. І. Лапій, А. П. Волоха та ін. ; за ред. Л.І. Чернишової, Ф.І. Лапія, А.П. Волохи. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К. : Медицина, 2019. — 320 с.
5. Manual of Children's Infectious Diseases [Текст] = Дитячі інфекційні хвороби : навч. посіб. / О. Ye. Fedortsiv, I. L. Horishna, H. A. Pavlyshyn, I. M. Horishnyi. — Vinnitsia : Nova Knyha, 2020. — 440 p.
6. Клінічні аспекти імунопрофілактики [Електронний ресурс] : практичні завдання, тести, теоретичні матеріали: відкритий онлайн курс / Т. П. Бинда. — Суми : СумДУ, 2015. — 20 лекцій.
7. Педіатрія [Текст] : підручник / О. В. Тяжка, Н. Г. Горovenko, С. О. Крамарев та ін. ; за ред. О.В. Тяжкої. — 5-те вид., випр. та доп. — Вінниця : Нова Книга, 2018. — 1152 с. + Гриф МОЗ.
8. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с.
9. Methodological instructions for practical lessons "Rubella" on the discipline "Childhood infections" [Текст] : in accordance with the conditions of the Bologna

process for students of specialty 222 "Medicine" of full-time training / O. I. Smiyan, T. P. Bynda, K. O. Smiian-Horbunova. — Sumy : Sumy State University, 2018. — 53 p.

**Методична розробка  
практичного заняття з дисципліни «Дитячі інфекційні хвороби»**

**Тема: Вітряна віспа. Оперізуючий герпес.**

**Місце проведення роботи:** КНП СМР "Міська дитяча клінічна лікарня Св. Зінаїди",  
учбова кімната.

**Кількість годин – 2.**

**Мета:** вміти поставити попередній діагноз, обґрунтувати тактику індивідуального лікування хворих на вітряну віспа та оперізуючий герпес, організувати протиепідемічні заходи в осередку інфекції.

**Організаційна структура заняття:**

№ п/п	Вид роботи	Тривалість, хвилини
1	Вступне слово викладача	10
2	Визначення початкового рівня знань (тести)	10
3	Клінічний розбір хворих під керівництвом викладача	20
4	Обґрунтування попереднього діагнозу	10
5	Визначення основних методів діагностики	15
6	Визначення сучасних методів лікування	15
7	Підведення підсумків роботи	10

**Ілюстративний матеріал:** таблиці, слайди.

**Види и форми контролю:** оцінка базового рівня знань базуючись на тестуванні та усній відповіді.

**Завдання для самостійної підготовки:** робота с тематичної літературою в бібліотеці, дискусії, обмін досвідом.

**Навчальні цілі заняття :**

**Знати:**

- механізм розвитку і особливості епідемічного процесу вітряної віспи та оперізуючого герпесу;
- клінічні особливості вітряної віспи та оперізуючого герпесу залежно від віку та методи лабораторної діагностики;
- показання до госпіталізації;
- нагляд та лікування дітей з вітряною віспою та оперізуючим герпесом в умовах поліклініки;
- особливості лікування дітей з вітряною віспою та оперізуючим герпесом;
- профілактику вітряної віспи та оперізуючого герпесу;

**Вміти:**

- Дотримуватися основних правил роботи біля ліжка хворого на вітряну віспу та оперізуючий герпес.
- Виділяти скарги, анамнез та фізикальне обстеження хворого симптоми, характерні для вітряної віспи та оперізуючого герпесу.
- Проводити індивідуальне діагностичне дослідження та інтерпретувати ці додаткові методи дослідження.
- Встановлювати попередній клінічний діагноз вітряної віспи та оперізуючого герпесу. Визначити клінічні форми захворювання. Провести диференційну



- діагностику.
- Призначити лікування хворим на вітряну віспу та оперізуючий герпес з урахуванням віку дитини, преморбідного фону та тяжкості захворювання.
  - Планувати та проводити заходи первинної профілактики та боротьби, спрямовані на запобігання поширенню вітряної віспи та оперізуючого герпесу.
  - Застосовувати деонтологічні навички спілкування з пацієнтами.

**Тести для визначення базового рівня знань:**

1. Збудник вітряної віспи належить до:  
А Родини Paramyxoviridae, роду Varicellavirus.  
В Родини Togaviridae, роду Ribivirus.  
С Родини Orthomyxoviridae, роду Orthomyxovirus.  
D Родини Herpesviridae, роду Varicellavirus.
2. Віруси вітряної віспи та оперізувального лишая відносяться до:  
А Арбовірусів.  
В Ентеровірусів.  
С Вірусів герпесу.  
D Ретровірусів.  
Е Пікорнавірусів.
3. Вірус вітряної віспи та оперізувального лишая має тропність до:  
А Епітеліального покриву шкіри та слизових.  
В Клітин шилоподібного шару епідермісу.  
С Клітин сосочкового шару епідермісу.  
D Лімфоїдних та макрофагально-фагоцитарних клітин.
4. Для вірусу вітряної віспи та оперізувального лишая НЕ характерно:  
А Стійкий до дії низьких температур.  
В Стійкий до дії високих температур.  
С Швидко гине під дією ультрафіолетового випромінювання.  
D Стійкий до дії дезінфекційних речовин.  
Е Стійкий до висушування.
5. Джерелом інфекції при вітряній віспі та оперізувальному лишай є:  
А Хворий типовою формою хвороби.  
В Хворий атиповою формою хвороби.  
С Реконвалесцент через 5 днів після появи останнього елемента висипки.  
D Реконвалесцент через 5 днів від початку висипки.
6. Основним шляхом передачі вірусу вітряної віспи та оперізувального лишая є:  
А Повітряно-краплинний.  
В Контактно-побутовий.  
С Парентеральний.  
D Вертикальний (від матері до дитини).
7. Назвіть нетиповий шлях передачі для вітряної віспи:  
А Фекально-оральний.  
В Повітряно-крапельний.

- С Контактно-побутовий.
- Д Трансплацентарний.

8. Вітряною віспою частіше хворіють діти віком:

- А До 1 року.
- В Від 2 до 6 років.
- С Від 8 до 10 років.
- Д Від 11 до 14 років.
- Е Захворюваність не залежить від віку.

9. Вхідними воротами для вірусу вітряної віспи є:

- А Органи дихання.
- В Шлунково-кишковий тракт.
- С Шкірні покриви.
- Д Слизові оболонки.
- Е Кров.

10. У патогенезі вірусу вітряної віспи НЕ мають значення:

- А Проникнення вірусу через дихальні шляхи.
- В Вірусемія.
- С Лімфогенне поширення вірусу.
- Д Фіксація вірусу в ектодермальній тканині.
- Е Токсинемія.

#### **Рекомендована література:**

1. Pediatric Infectious Diseases [Текст] : textbook / S. O. Kramarev, O. V. Nadraga, L. V. Pira etc. — 4-th edition. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2020. — 240 p. + Гриф МОЗ.
2. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с.
3. Основи педіатрії за Нельсоном [Текст] = Essentials of Pediatrics : у 2-х т. Т.2 / К. Дж. Маркданте, Р. М. Клігман; наук. ред. перекладу: В. С. Березенко, Т. В. Починок. — перекл. 8-го англ. вид. — Київ : Медицина, 2020. — 426 с.
4. Імунопрофілактика інфекційних хвороб [Текст] : навч. метод. посіб. / Л. І. Чернишова, Ф. І. Лапій, А. П. Волоха та ін. ; за ред. Л.І. Чернишової, Ф.І. Лапія, А.П. Волохи. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К. : Медицина, 2019. — 320 с.
5. Manual of Children's Infectious Diseases [Текст] = Дитячі інфекційні хвороби : навч. посіб. / О. Ye. Fedortsiv, I. L. Horishna, H. A. Pavlyshyn, I. M. Horishnyi. — Vinnitsia : Nova Knyha, 2020. — 440 p.
6. Клінічні аспекти імунопрофілактики [Електронний ресурс] : практичні завдання, тести, теоретичні матеріали: відкритий онлайн курс / Т. П. Бинда. — Суми : СумДУ, 2015. — 20 лекцій.
7. Педіатрія [Текст] : підручник / О. В. Тяжка, Н. Г. Горовенко, С. О. Крамарев та ін. ; за ред. О.В. Тяжкої. — 5-те вид., випр. та доп. — Вінниця : Нова Книга, 2018. — 1152 с. + Гриф МОЗ.
8. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с.

**Методична розробка  
практичного заняття з дисципліни «Дитячі інфекційні хвороби»**

**Тема:** Скарлатина. Псевдотуберкульоз.

**Місце проведення роботи:** КНП СМР "Міська дитяча клінічна лікарня Св. Зінаїди",  
учбова кімната.

**Кількість годин** – 2.

**Мета:** вміти поставити попередній діагноз, обґрунтувати тактику індивідуального лікування хворих на скарлатину та псевдотуберкульоз, організувати протиепідемічні заходи в осередку інфекції.

**Організаційна структура заняття:**

№ п/п	Вид роботи	Тривалість, хвилини
1	Вступне слово викладача	10
2	Визначення початкового рівня знань (тести)	10
3	Клінічний розбір хворих під керівництвом викладача	20
4	Обґрунтування попереднього діагнозу	10
5	Визначення основних методів діагностики	15
6	Визначення сучасних методів лікування	15
7	Підведення підсумків роботи	10

**Ілюстративний матеріал:** таблиці, слайди.

**Види и форми контролю:** оцінка базового рівня знань базуючись на тестуванні та усній відповіді.

**Завдання для самостійної підготовки:** робота с тематичної літературою в бібліотеці, дискусії, обмін досвідом.

**Навчальні цілі заняття :**

**Знати:**

- механізм розвитку і особливості епідемічного процесу скарлатини та псевдотуберкульозу;
- клінічні особливості скарлатини та псевдотуберкульозу залежно від віку та методи лабораторної діагностики;
- показання до госпіталізації;
- нагляд та лікування дітей зі скарлатиною та псевдотуберкульозом в умовах поліклініки;
- особливості лікування дітей зі скарлатиною та псевдотуберкульозом;
- профілактику скарлатини та псевдотуберкульозу;

**Вміти:**

- Дотримуватися основних правил роботи біля ліжка хворого на скарлатину та псевдотуберкульоз.
- Виділяти скарги, анамнез та фізикальне обстеження хворого симптоми, характерні для скарлатини та псевдотуберкульозу.
- Проводити індивідуальне діагностичне дослідження та інтерпретувати ці додаткові методи дослідження.
- Встановлювати попередній клінічний діагноз скарлатини та псевдотуберкульозу. Визначити клінічні форми захворювання. Провести

- диференційну діагностику.
- Призначити лікування хворим на скарлатину та псевдотуберкульоз з урахуванням віку дитини, преморбідного фону та тяжкості захворювання.
  - Планувати та проводити заходи первинної профілактики та боротьби, спрямовані на запобігання поширенню скарлатини та псевдотуберкульозу.
  - Застосовувати деонтологічні навички спілкування з пацієнтами.

**Тести для визначення базового рівня знань:**

1. Скарлатина викликається таким збудником:  
А Бета-гемолітичним стрептококом групи А.  
В Стафілококом.  
С Стрептококом групи В.  
D Альфа-гемолітичним стрептококом групи А.  
E Усіма стрептококами.
2. Ангіни викликаються найчастіше такими збудниками:  
А Аденовірусами.  
В Стрептококом групи В.  
С Бета-гемолітичним стрептококом групи А.  
D Стафілококами.  
E Альфа-гемолітичним стрептококом групи А.
3. Група А бета-гемолітичних стрептококів характеризується:  
А Стійкістю до бета-лактамних антибіотиків.  
В Стійкістю до дії дезінфікуючих речовин.  
С Здатністю викликати стійкий антимікробний імунітет.  
D Наявністю загального групоспецифічного токсину.  
E Термостабільністю.
4. Стрептококова інфекція може проходити у вигляді:  
А Фарингіту.  
В Ангіни.  
С Отиту.  
D Аденофлегмони.  
E Усі відповіді правильні.
5. Шляхи передачі при скарлатині:  
А Контактно-побутовий.  
В Трансмісивний.  
С Парентеральний.  
D Крапельний.  
E Усі відповіді правильні.
6. На відміну від псевдотуберкульозу при ієрсиніозі джерелом інфекції можуть бути:  
А Синантропні тварини.  
В Дикі тварини.  
С Людина.  
D Домашні тварини.
7. Головний фактор передачі псевдотуберкульозу:

- A М'ясо та м'ясні продукти.
- B Сирі овочі, вода.
- C Молоко та молочні продукти.
- D Консерви.
- E Риба.

8. Фактором передачі ієрсиніозу у дітей переважно є:

- A Вода.
- B М'ясо.
- C Овочі.
- D Фрукти.
- E Молоко.

9. Фактором передачі ієрсиніозу не буває:

- A Молоко та молочні продукти.
- B М'ясо та м'ясні вироби.
- C Овочі та фрукти.
- D Консерви.

10. Псевдотуберкульозом рідко хворіють:

- A Діти раннього віку.
- B Діти дошкільного віку.
- C Діти молодшого шкільного віку.
- D Діти старшого шкільного віку.

#### **Рекомендована література:**

1. Pediatric Infectious Diseases [Текст] : textbook / S. O. Kramarev, O. B. Nadraga, L. V. Pira etc. — 4-th edition. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2020. — 240 p. + Гриф МОЗ.
2. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с.
3. Основи педіатрії за Нельсоном [Текст] = Essentials of Pediatrics : у 2-х т. Т.2 / К. Дж. Маркданте, Р. М. Клігман; наук. ред. перекладу: В. С. Березенко, Т. В. Починок. — перекл. 8-го англ. вид. — Київ : Медицина, 2020. — 426 с.
4. Імунопрофілактика інфекційних хвороб [Текст] : навч. метод. посіб. / Л. І. Чернишова, Ф. І. Лапій, А. П. Волоха та ін. ; за ред. Л.І. Чернишової, Ф.І. Лапія, А.П. Волохи. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К. : Медицина, 2019. — 320 с.
5. Manual of Children's Infectious Diseases [Текст] = Дитячі інфекційні хвороби : навч. посіб. / O. Ye. Fedortsiv, I. L. Horishna, H. A. Pavlyshyn, I. M. Horishnyi. — Vinnitsia : Nova Knyha, 2020. — 440 p.
6. Клінічні аспекти імунопрофілактики [Електронний ресурс] : практичні завдання, тести, теоретичні матеріали: відкритий онлайн курс / Т. П. Бинда. — Суми : СумДУ, 2015. — 20 лекцій.
7. Педіатрія [Текст] : підручник / О. В. Тяжка, Н. Г. Горовенко, С. О. Крамарев та ін. ; за ред. О.В. Тяжкої. — 5-те вид., випр. та доп. — Вінниця : Нова Книга, 2018. — 1152 с. + Гриф МОЗ.
8. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с.

**Методична розробка  
практичного заняття з дисципліни «Дитячі інфекційні хвороби»**

**Тема: Дифтерія.**

**Місце проведення роботи:** КНП СМР "Міська дитяча клінічна лікарня Св. Зінаїди",  
учбова кімната.

**Кількість годин – 2.**

**Мета:** вміти поставити попередній діагноз, обґрунтувати тактику індивідуального лікування хворих на дифтерію, організувати протиепідемічні заходи в осередку інфекції.

**Організаційна структура заняття:**

№ п/п	Вид роботи	Тривалість, хвилини
1	Вступне слово викладача	10
2	Визначення початкового рівня знань (тести)	10
3	Клінічний розбір хворих під керівництвом викладача	20
4	Обґрунтування попереднього діагнозу	10
5	Визначення основних методів діагностики	15
6	Визначення сучасних методів лікування	15
7	Підведення підсумків роботи	10

**Ілюстративний матеріал:** таблиці, слайди.

**Види и форми контролю:** оцінка базового рівня знань базуючись на тестуванні та усній відповіді.

**Завдання для самостійної підготовки:** робота с тематичної літературою в бібліотеці, дискусії, обмін досвідом.

**Навчальні цілі заняття :**

**Знати:**

- механізм розвитку і особливості епідемічного процесу дифтерії;
- клінічні особливості дифтерії та кашлюка залежно від віку та методи лабораторної діагностики;
- показання до госпіталізації;
- нагляд та лікування дітей з дифтерією в умовах поліклініки;
- особливості лікування дітей з дифтерією;
- профілактику дифтерії;

**Вміти:**

- Дотримуватися основних правил роботи біля ліжка хворого на дифтерію.
- Виділяти скарги, анамнез та фізикальне обстеження хворого симптоми, характерні для дифтерії та кашлюка.
- Проводити індивідуальне діагностичне дослідження та інтерпретувати ці додаткові методи дослідження.
- Встановлювати попередній клінічний діагноз дифтерії. Визначити клінічні форми захворювання.
- Призначити лікування хворим на дифтерію з урахуванням віку дитини, преморбідного фону та тяжкості захворювання.
- Планувати та проводити заходи первинної профілактики та боротьби, спрямовані на запобігання поширенню дифтерії.

- Застосовувати деонтологічні навички спілкування з пацієнтами.

**Тести для визначення базового рівня знань:**

1. До якої групи належить збудник дифтерії?  
А Віруси.  
В Бактерії.  
С Гриби.  
D Рикетсії.  
E Найпростіші.
2. Який біовар дифтерійної палички викликає найбільш тяжкі форми дифтерії на сучасному етапі:  
А Певної відповідності між типом коринебактерії та тяжкістю хвороби немає.  
В Мітіс.  
С Інтермедіус.  
D Гравіс.  
E Правильної відповіді немає.
3. Основне джерело інфекції при дифтерії:  
А Хвора людина.  
В Реконвалесцент.  
С Бактеріоносій.  
D Усі відповіді правильні.
4. Передача збудника дифтерії здійснюється:  
А Аерозольним шляхом.  
В Третіми особами.  
С Через предмети.  
D Через їжу.  
E Усі відповіді правильні.
5. Вхідними воротами при дифтерії можуть бути:  
А Будь-яка слизова оболонка і ушкоджена шкіра.  
В Ушкоджена шкіра.  
С Кон'юнктива ока.  
D Слизова оболонка ротоглотки.  
E Слизова оболонка гортані.
6. Сприйнятливість до дифтерії найбільш висока:  
А З 2 до 11 років.  
В У новонароджених.  
С У дітей до 1 року.  
D У підлітків.  
E У дорослих.
7. Провідним ланцюгом патогенезу при дифтерії є:  
А Порушення гомеостазу.  
В Токсемія.  
С Бактеріємія.  
D Сенсibilізація.

Е Усі відповіді правильні.

8. Не характерним для патогенезу ізольованого дифтерійного крупу є:

- А набряк слизової оболонки гортані.
- В розвиток значної загальної інтоксикації.
- С спазм м'язів гортані.
- Д фібринозні нашарування в гортані.
- Е накопичення густого секрету в гортані.

9. У «щеплених» дифтерія найчастіше має перебіг у клінічній формі:

- А дифтерія ларингеальна.
- Д дифтерія комбінована.
- В дифтерія мигдаликів локалізована.
- Е дифтерія мигдаликів поширена.
- С дифтерія очей.

10. Яка ознака характерна для дифтерійного крупу?

- А гострий початок.
- В спазматичний кашель.
- С афонія
- Д наростання клінічної симптоматики впродовж кількох годин.
- Е гіпертермія до 39 – 40 °С.

#### **Рекомендована література:**

1. Pediatric Infectious Diseases [Текст] : textbook / S. O. Kramarev, O. B. Nadraga, L. V. Pira etc. — 4-th edition. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2020. — 240 p. + Гриф МОЗ.
2. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с.
3. Основи педіатрії за Нельсоном [Текст] = Essentials of Pediatrics : у 2-х т. Т.2 / К. Дж. Маркданте, Р. М. Клігман; наук. ред. перекладу: В. С. Березенко, Т. В. Починок. — перекл. 8-го англ. вид. — Київ : Медицина, 2020. — 426 с.
4. Імунопрофілактика інфекційних хвороб [Текст] : навч. метод. посіб. / Л. І. Чернишова, Ф. І. Лапій, А. П. Волоха та ін. ; за ред. Л.І. Чернишової, Ф.І. Лапія, А.П. Волохи. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К. : Медицина, 2019. — 320 с.
5. Manual of Children's Infectious Diseases [Текст] = Дитячі інфекційні хвороби : навч. посіб. / О. Ye. Fedortsiv, I. L. Horishna, H. A. Pavlyshyn, I. M. Horishnyi. — Vinnitsia : Nova Knyha, 2020. — 440 p.
6. Клінічні аспекти імунопрофілактики [Електронний ресурс] : практичні завдання, тести, теоретичні матеріали: відкритий онлайн курс / Т. П. Бинда. — Суми : СумДУ, 2015. — 20 лекцій.
7. Педіатрія [Текст] : підручник / О. В. Тяжка, Н. Г. Горovenko, С. О. Крамарев та ін. ; за ред. О.В. Тяжкої. — 5-те вид., випр. та доп. — Вінниця : Нова Книга, 2018. — 1152 с. + Гриф МОЗ.
8. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с.



9. Methodological instructions for practical lessons "Diphtheria" on the discipline "Childhood Infections" (in accordance with the conditions of the Bologna process) [Текст] : for students of specialty 222 "Medicine" of full-time training / O. I. Smiyan, T. P. Bynda, O. G. Vasilyeva, K. O. Smiian. — Sumy : Sumy State University, 2020. — 83 p.

**Методична розробка  
практичного заняття з дисципліни «Дитячі інфекційні хвороби»**

**Тема: Інфекційний мононуклеоз.**

**Місце проведення роботи:** КНП СМР "Міська дитяча клінічна лікарня Св. Зінаїди",  
учбова кімната.

**Кількість годин – 2.**

**Мета:** вміти поставити попередній діагноз, обґрунтувати тактику індивідуального лікування хворих на інфекційний мононуклеоз, організувати протиепідемічні заходи в осередку інфекції.

**Організаційна структура заняття:**

№ п/п	Вид роботи	Тривалість, хвилини
1	Вступне слово викладача	10
2	Визначення початкового рівня знань (тести)	10
3	Клінічний розбір хворих під керівництвом викладача	20
4	Обґрунтування попереднього діагнозу	10
5	Визначення основних методів діагностики	15
6	Визначення сучасних методів лікування	15
7	Підведення підсумків роботи	10

**Ілюстративний матеріал:** таблиці, слайди.

**Види и форми контролю:** оцінка базового рівня знань базуючись на тестуванні та усній відповіді.

**Завдання для самостійної підготовки:** робота с тематичної літературою в бібліотеці, дискусії, обмін досвідом.

**Навчальні цілі заняття :**

**Знати:**

- механізм розвитку і особливості епідемічного процесу інфекційного мононуклеозу;
- клінічні особливості інфекційного мононуклеозу залежно від віку та методи лабораторної діагностики;
- показання до госпіталізації;
- нагляд та лікування дітей з інфекційним мононуклеозом в умовах поліклініки;
- особливості лікування дітей з інфекційним мононуклеозом;
- профілактику інфекційного мононуклеозу;

**Вміти:**

- Дотримуватися основних правил роботи біля ліжка хворого на інфекційний мононуклеоз.
- Виділяти скарги, анамнез та фізикальне обстеження хворого симптоми, характерні для інфекційного мононуклеозу.
- Проводити індивідуальне діагностичне дослідження та інтерпретувати ці додаткові методи дослідження.
- Встановлювати попередній клінічний діагноз інфекційного мононуклеозу.

Визначити клінічні форми захворювання. Провести диференційну діагностику.

- Призначити лікування хворим на інфекційний мононуклеоз з урахуванням віку дитини, преморбідного фону та тяжкості захворювання.
- Планувати та проводити заходи первинної профілактики та боротьби, спрямовані на запобігання поширенню інфекційного мононуклеозу.
- Застосовувати деонтологічні навички спілкування з пацієнтами.

**Тести для визначення базового рівня знань:**

1 Збудником інфекційного мононуклеозу є:

- A. Бактерія
- B. Лістерелла
- C. Рикетсія
- D. Вірус
- E. Спірохета

2 Збудник інфекційного мононуклеозу відноситься до:

- A. Герпесвірусів
- B. Ентеровірусів
- C. Тогавірусів
- D. Арбовірусів
- E. Міксовірусів

3 Інфекційний мононуклеоз спричиняється вірусом герпесу людини:

- A. Типу 1
- B. Типу 2
- C. Типу 3
- D. Типу 4
- E. Типу 5

4 Вірус Епштейн-Барра виявляє тропізм до:

- A. До всіх лимфоїдних клітин
- B. В-лімфоцитів
- C. Нейтрофілів
- D. Т-лімфоцитів
- E. Макрофагів

5 Збудник інфекційного мононуклеозу здатний викликати на відміну від інших вірусів:

- A. Цитоліз
- B. Розмноження уражених клітин

6 Джерелом інфекції при інфекційному мононуклеозі може бути здорова людина – вірусоносі:

- A. Так
- B. Ні

7 Найбільша кількість захворювань інфекційним мононуклеозом припадає на:

- A. Літо
- B. Зиму

- C. Весну
- D. Осінь
- E. Весняний та осінній періоди

8 Імунітет після перенесеного інфекційного мононуклеозу:

- A. Відсутній
- B. Не стійкий
- C. Стійкий
- D. Стійкий тільки у дітей до 3-х років

9. Для типової форми інфекційного мононуклеозу характерні:

- A. Тривала гарячка
- B. Гострий тонзиліт, аденоїдит
- C. Полілімфаденопатія
- D. Гепатоспленомегалія
- E. +Всі відповіді вірні.

10 Для інфекційного мононуклеозу характерні:

- A. Назофарингіт, ангіна
- B. Гострий початок захворювання
- C. Генералізована лімфаденопатія
- D. Гепатолієнальний синдром
- E. Всі відповіді вірні

#### **Рекомендована література:**

1. Pediatric Infectious Diseases [Текст] : textbook / S. O. Kramarev, O. V. Nadraga, L. V. Pira etc. — 4-th edition. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2020. — 240 p. + Гриф МОЗ.
2. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с.
3. Основи педіатрії за Нельсоном [Текст] = Essentials of Pediatrics : у 2-х т. Т.2 / К. Дж. Маркданте, Р. М. Клігман; наук. ред. перекладу: В. С. Березенко, Т. В. Починок. — перекл. 8-го англ. вид. — Київ : Медицина, 2020. — 426 с.
4. Імунопрофілактика інфекційних хвороб [Текст] : навч. метод. посіб. / Л. І. Чернишова, Ф. І. Лапій, А. П. Волоха та ін. ; за ред. Л.І. Чернишової, Ф.І. Лапія, А.П. Волохи. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К. : Медицина, 2019. — 320 с.
5. Manual of Children's Infectious Diseases [Текст] = Дитячі інфекційні хвороби : навч. посіб. / О. Ye. Fedortsiv, I. L. Horishna, H. A. Pavlyshyn, I. M. Horishnyi. — Vinnitsia : Nova Knyha, 2020. — 440 p.
6. Клінічні аспекти імунопрофілактики [Електронний ресурс] : практичні завдання, тести, теоретичні матеріали: відкритий онлайн курс / Т. П. Бинда. — Суми : СумДУ, 2015. — 20 лекцій.
7. Педіатрія [Текст] : підручник / О. В. Тяжка, Н. Г. Горовенко, С. О. Крамарев та ін. ; за ред. О.В. Тяжкої. — 5-те вид., випр. та доп. — Вінниця : Нова Книга, 2018. — 1152 с. + Гриф МОЗ.
8. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с.

**Методична розробка  
практичного заняття з дисципліни «Дитячі інфекційні хвороби»**

**Тема: Кашлюк.**

**Місце проведення роботи:** КНП СМР "Міська дитяча клінічна лікарня Св. Зінаїди",  
учбова кімната.

**Кількість годин – 2.**

**Мета:** вміти поставити попередній діагноз, обґрунтувати тактику індивідуального лікування хворих на кашлюк, організувати протиепідемічні заходи в осередку інфекції.

**Організаційна структура заняття:**

№ п/п	Вид роботи	Тривалість, хвилини
1	Вступне слово викладача	10
2	Визначення початкового рівня знань (тести)	10
3	Клінічний розбір хворих під керівництвом викладача	20
4	Обґрунтування попереднього діагнозу	10
5	Визначення основних методів діагностики	15
6	Визначення сучасних методів лікування	15
7	Підведення підсумків роботи	10

**Ілюстративний матеріал:** таблиці, слайди.

**Види и форми контролю:** оцінка базового рівня знань базуючись на тестуванні та усній відповіді.

**Завдання для самостійної підготовки:** робота с тематичної літературою в бібліотеці, дискусії, обмін досвідом.

**Навчальні цілі заняття :**

**Знати:**

- механізм розвитку і особливості епідемічного процесу кашлюка;
- клінічні особливості кашлюка залежно від віку та методи лабораторної діагностики;
- показання до госпіталізації;
- нагляд та лікування дітей з кашлюком в умовах поліклініки;
- особливості лікування дітей з кашлюком;
- профілактику кашлюка;

**Вміти:**

- Дотримуватися основних правил роботи біля ліжка хворого на кашлюк.
- Виділяти скарги, анамнез та фізикальне обстеження хворого симптоми, характерні для кашлюка.
- Проводити індивідуальне діагностичне дослідження та інтерпретувати ці додаткові методи дослідження.
- Встановлювати попередній клінічний діагноз кашлюк. Визначити клінічні форми захворювання. Провести диференційну діагностику.
- Призначити лікування хворим на кашлюк з урахуванням віку дитини, преморбідного фону та тяжкості захворювання.
- Планувати та проводити заходи первинної профілактики та боротьби, спрямовані на запобігання поширенню кашлюка.

- Застосовувати деонтологічні навички спілкування з пацієнтами.

### Тести для визначення базового рівня знань:

1 Збудником кашлюку є:

- A Вірус Епштейна-Барра.
- B Паличка Борде-Жангу.
- C Паличка Афанасьєва-Пфейфера.
- D Вірус герпесу.
- E Параміксовірус.

2 Збудник кашлюку:

- A Не стійкий в навколишньому середовищі.
- B Малостійкий в навколишньому середовищі.
- C Дуже стійкий в навколишньому середовищі.
- D Не чутливий до різноманітних впливів.

3 Назвіть джерело інфекції при кашлюку:

- A Хворі на маніфестні, субклінічні (атипові) форми хвороби.
- B Хворі в інкубаційному періоді.
- C Реконвалесценти.
- D Носії.

4 Шляхи передачі кашлюку:

- A Контактно-побутовий.
- B Всі відповіді правильні.
- C Повітряно-крапельний.
- D Трансмісивний.
- E Парентеральний.

5 На кашлюк хворіють:

- A Дорослі.
- B Діти з перших місяців життя.
- C Підлітки.
- D Діти в будь-якому віці.
- E Всі відповіді правильні.

6 У патогенезі кашлюку значення не має:

- A Алергізувальна дія кашлюкового мікроба.
- B Гіпоксія.
- C Бактеріємія.
- D Виникнення стійкого вогнища збудження в довгастому мозку.
- E Дія на організм токсинів збудника.

7 Основні клінічні симптоми кашлюку пов'язані з такими проявами:

- A Бактеріємією.
- B Токсинемією.
- C Алергічними проявами.
- D Аутоімунними проявами.
- E Сенсibiliзацією організму.

8 Чим можна пояснити формування патологічної домінанти при кашлюку?

- А Впливом токсину на дихальний центр і нейрони, які забезпечують кашльовий рефлекс.
- В Тропізмом збудника до епітелію дихальних шляхів.
- С Алергізувальною дією кашлюкового мікробу.
- Д Бактеріємією.
- Е Аутоімунним механізмом.

9 У класифікації кашлюку не передбачено виділення періоду:

- А Спазматичного кашлю.
- В Інкубаційного.
- С Катарального.
- Д Залишкових явищ.
- Е Реконвалесценції.

10 Періоди клінічного перебігу кашлюку всі, крім:

- А Інкубаційного.
- В Продромального.
- С Катарального.
- Д Спазматичного.
- Е Спаду симптомів.

#### **Рекомендована література:**

1. Pediatric Infectious Diseases [Текст] : textbook / S. O. Kramarev, O. B. Nadraga, L. V. Pira etc. — 4-th edition. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2020. — 240 p. + Гриф МОЗ.
2. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с.
3. Основи педіатрії за Нельсоном [Текст] = Essentials of Pediatrics : у 2-х т. Т.2 / К. Дж. Маркданте, Р. М. Клігман; наук. ред. перекладу: В. С. Березенко, Т. В. Починок. — перекл. 8-го англ. вид. — Київ : Медицина, 2020. — 426 с.
4. Імунопрофілактика інфекційних хвороб [Текст] : навч. метод. посіб. / Л. І. Чернишова, Ф. І. Лапій, А. П. Волоха та ін. ; за ред. Л.І. Чернишової, Ф.І. Лапія, А.П. Волохи. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К. : Медицина, 2019. — 320 с.
5. Manual of Children's Infectious Diseases [Текст] = Дитячі інфекційні хвороби : навч. посіб. / О. Ye. Fedortsiv, I. L. Horishna, H. A. Pavlyshyn, I. M. Horishnyi. — Vinnitsia : Nova Knyha, 2020. — 440 p.
6. Клінічні аспекти імунопрофілактики [Електронний ресурс] : практичні завдання, тести, теоретичні матеріали: відкритий онлайн курс / Т. П. Бинда. — Суми : СумДУ, 2015. — 20 лекцій.
7. Педіатрія [Текст] : підручник / О. В. Тяжка, Н. Г. Горовенко, С. О. Крамарев та ін. ; за ред. О.В. Тяжкої. — 5-те вид., випр. та доп. — Вінниця : Нова Книга, 2018. — 1152 с. + Гриф МОЗ.
8. Methodological instructions for practical lessons "Pertussis" on the discipline "Childhood Infections" (in accordance with the conditions of the Bologna process) [Текст] : for students of specialty 222 "Medicine" of full-time training / O. I. Smiyan, T. P. Vynda, K. O. Smiian, O. G. Vasilyeva. — Sumy : Sumy State University, 2020. — 57 p.

**Методична розробка  
практичного заняття з дисципліни «Дитячі інфекційні хвороби»**

**Тема: Паротитна інфекція.**

**Місце проведення роботи:** КНП СМР "Міська дитяча клінічна лікарня Св. Зінаїди",  
учбова кімната.

**Кількість годин – 2.**

**Мета:** вміти поставити попередній діагноз, обґрунтувати тактику індивідуального лікування хворих на паротитну інфекцію, організувати протиепідемічні заходи в осередку інфекції.

**Організаційна структура заняття:**

№ п/п	Вид роботи	Тривалість, хвилини
1	Вступне слово викладача	10
2	Визначення початкового рівня знань (тести)	10
3	Клінічний розбір хворих під керівництвом викладача	20
4	Обґрунтування попереднього діагнозу	10
5	Визначення основних методів діагностики	15
6	Визначення сучасних методів лікування	15
7	Підведення підсумків роботи	10

**Ілюстративний матеріал:** таблиці, слайди.

**Види и форми контролю:** оцінка базового рівня знань базуючись на тестуванні та усній відповіді.

**Завдання для самостійної підготовки:** робота с тематичної літературою в бібліотеці, дискусії, обмін досвідом.

**Навчальні цілі заняття :**

**Знати:**

- механізм розвитку і особливості епідемічного процесу паротитної інфекції;
- клінічні особливості паротитної інфекції залежно від віку та методи лабораторної діагностики;
- показання до госпіталізації;
- нагляд та лікування дітей з паротитною інфекцією в умовах поліклініки;
- особливості лікування дітей з паротитною інфекцією;
- профілактику паротитної інфекції;

**Вміти:**

- Дотримуватися основних правил роботи біля ліжка хворого на паротитну інфекцію.
- Виділяти скарги, анамнез та фізикальне обстеження хворого симптоми, характерні для паротитної інфекції.
- Проводити індивідуальне діагностичне дослідження та інтерпретувати ці додаткові методи дослідження.
- Встановлювати попередній клінічний діагноз паротитної інфекції. Визначити клінічні форми захворювання. Провести диференційну діагностику.
- Призначити лікування хворим на паротитну інфекцію з урахуванням віку



- дитини, преморбідного фону та тяжкості захворювання.
- Планувати та проводити заходи первинної профілактики та боротьби, спрямовані на запобігання поширенню паротитної інфекції.
  - Застосовувати деонтологічні навички спілкування з пацієнтами.

**Тести для визначення базового рівня знань:**

1. Збудник паротитної інфекції відноситься до сімейства:
  - A. Paramyxoviridae;
  - B. Picornaviridae;
  - C. Reoviridae;
  - D. Parvovirida;
  - E. Herpesvirida.
  
2. Збудник паротитної інфекції характеризується всім, окрім:
  - A. летючий;
  - B. однорідний за антигенною структурою;
  - C. чутливий до висушування;
  - D. при ультрафіолетовому опроміненні відразу гине;
  - E. нечутливий до хіміопрепаратів.
  
3. Збудник паротитної інфекції:
  - A. нечутливий до нагрівання;
  - B. +нестійкий у зовнішньому середовищі;
  - C. нечутливий до впливу хімічних і дез. розчинів;
  - D. нечутливий до дії ультрафіолетових променів;
  - E. чутливий до антибіотиків.
  
4. Збудник паротитної інфекції в навколишньому середовищі
  - A. не гине
  - B. швидко гине
  - C. гине тільки за низьких температур
  - D. стійкість вірусу до хімічних чинників висока
  - E. стійкість вірусу до фізичних чинників висока
  
5. Стійкість вірусу до фізичних і хімічних чинників
  - A. Відсутня
  - B. Невисока
  - C. Висока
  
6. Підвищення захворюваності на епідем. паротит відбувається:
  - A. кожні 2 роки;
  - B. кожні 3-5 років;
  - C. кожні 5-7 років;
  - D. кожні 10 років;
  - E. немає циклічності
  
7. У якому віці діти хворіють паротитною інфекцією найчастіше:
  - A. до 6 міс.;
  - B. у 2-3 роки;
  - C. у 4-6 років;

- D. +у 7-14 років;
- E. в старшому шкільному віці.

8. Який індекс контагіозності при паротитній інфекції:

- A. 20-35%;
- B. 35-50%;
- C. +50-85%;
- D. 80-100%;
- E. 10-20%.

9. Інкубаційний період при паротитній інфекції становить:

- A. 3-5 діб;
- B. 7 діб;
- C. 10 діб;
- D. +11-21 діб;
- E. 30 днів.

10. Вірус епідем. паротиту тропний:

- A. до наднирників;
- B. до гіпофізу;
- C. до яєчників і бартолінових залоз;
- D. усі варіанти вірні;
- E. всі варіанти невірні.

#### **Рекомендована література:**

1. Pediatric Infectious Diseases [Текст] : textbook / S. O. Kramarev, O. V. Nadraga, L. V. Pira etc. — 4-th edition. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2020. — 240 p. + Гриф МОЗ.
2. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с.
3. Основи педіатрії за Нельсоном [Текст] = Essentials of Pediatrics : у 2-х т. Т.2 / К. Дж. Маркданте, Р. М. Клігман; наук. ред. перекладу: В. С. Березенко, Т. В. Починок. — перекл. 8-го англ. вид. — Київ : Медицина, 2020. — 426 с.
4. Імунопрофілактика інфекційних хвороб [Текст] : навч. метод. посіб. / Л. І. Чернишова, Ф. І. Лапій, А. П. Волоха та ін. ; за ред. Л.І. Чернишової, Ф.І. Лапія, А.П. Волохи. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К. : Медицина, 2019. — 320 с.
5. Manual of Children's Infectious Diseases [Текст] = Дитячі інфекційні хвороби : навч. посіб. / О. Ye. Fedortsiv, I. L. Horishna, H. A. Pavlyshyn, I. M. Horishnyi. — Vinnitsia : Nova Knyha, 2020. — 440 p.
6. Клінічні аспекти імунопрофілактики [Електронний ресурс] : практичні завдання, тести, теоретичні матеріали: відкритий онлайн курс / Т. П. Бинда. — Суми : СумДУ, 2015. — 20 лекцій.
7. Педіатрія [Текст] : підручник / О. В. Тяжка, Н. Г. Горовенко, С. О. Крамарев та ін. ; за ред. О.В. Тяжкої. — 5-те вид., випр. та доп. — Вінниця : Нова Книга, 2018. — 1152 с. + Гриф МОЗ.
8. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с.

**Методична розробка  
практичного заняття з дисципліни «Дитячі інфекційні хвороби»**

**Тема: Менінгококова інфекція.**

**Місце проведення роботи:** КНП СМР "Міська дитяча клінічна лікарня Св. Зінаїди",  
учбова кімната.

**Кількість годин – 2.**

**Мета:** вміти поставити попередній діагноз, обґрунтувати тактику індивідуального лікування хворих на менінгококову інфекцію та організувати протиепідемічні заходи в осередку інфекції.

**Організаційна структура заняття:**

№ п/п	Вид роботи	Тривалість, хвилини
1	Вступне слово викладача	10
2	Визначення початкового рівня знань (тести)	10
3	Клінічний розбір хворих під керівництвом викладача	20
4	Обґрунтування попереднього діагнозу	10
5	Визначення основних методів діагностики	15
6	Визначення сучасних методів лікування	15
7	Підведення підсумків роботи	10

**Ілюстративний матеріал:** таблиці, слайди.

**Види и форми контролю:** оцінка базового рівня знань базуючись на тестуванні та усній відповіді.

**Завдання для самостійної підготовки:** робота с тематичної літературою в бібліотеці, дискусії, обмін досвідом.

**Навчальні цілі заняття :**

**Знати:**

- механізм розвитку і особливості епідемічного процесу менінгококової інфекції;
- клінічні особливості менінгококової інфекції залежно від віку та методи лабораторної діагностики;
- показання до госпіталізації;
- нагляд та лікування дітей з менінгококовою інфекцією в умовах поліклініки;
- особливості лікування дітей з менінгококовою інфекцією;
- профілактику менінгококової інфекції;

**Вміти:**

- Дотримуватися основних правил роботи біля ліжка хворого на менінгококову інфекцію.
- Виділяти скарги, анамнез та фізикальне обстеження хворого симптоми, характерні для менінгококової інфекції.
- Проводити індивідуальне діагностичне дослідження та інтерпретувати ці додаткові методи дослідження.
- Встановлювати попередній клінічний діагноз – менінгококова інфекція. Визначити клінічні форми захворювання. Провести диференційну діагностику.
- Призначити лікування хворим на менінгококову інфекцію з урахуванням віку дитини, преморбідного фону та тяжкості захворювання.
- Планувати та проводити заходи первинної профілактики та боротьби,

- спрямовані на запобігання поширенню менінгококової інфекції.
- Застосовувати деонтологічні навички спілкування з пацієнтами.

**Тести для визначення базового рівня знань:**

- 1 До факторів вірулентності менінгокока відноситься:
  - A Звільнення великої кількості ендотоксину при руйнуванні бактерій
  - B Наявність капсули
  - C Продукція S Ig A-протеази
  - D Здатність утилізувати залізо з трансферину
  - E Всі відповіді вірні
- 2 Менінгокок поза організмом гине:
  - A Протягом 30 хвилин
  - B На посуду протягом 8 годин
  - C Протягом доби
  - D Негайно
  - E У вологому середовищі через 2 тижні
- 3 Менінгококовою інфекцією хворіють:
  - A Особи усіх вікових груп
  - B Діти першого року життя
  - C Діти до 14 років
  - D Особи від 31 року й старше
- 4 Для зараження менінгококовою інфекцією має значення:
  - A Зимово-весняна сезонність
  - B Тривалість контакту
  - C Скупчення у приміщенні
  - D Сімейна схильність
  - E Всі відповіді вірні
- 5 Джерелом захворювання при менінгококовій інфекції не може бути:
  - A Хворий менінгококцемією
  - B Бактеріоносій
  - C Хворий ангіною
  - D Хворий назофарингітом
  - E Хворий менінгітом
- 6 При менінгококовій інфекції головним шляхом зараження є:
  - A Парентеральний
  - B Повітряно-крапельний
  - C Трансмсивний
  - D Контактно-побутовий
  - E Аліментарний
- 7 Інкубаційний період при менінгококовій інфекції складає:
  - A 10-21 доба
  - B 2-10 діб
  - C 6-14 діб
  - D 2-4 доби

Е Питання не вивчене

8 До локалізованих форм менінгококової інфекції не відносять:

- А Гострий назофарингіт
- В Правильної відповіді немає
- С Гострий ларингіт
- Д Менінгококове носійство

9 Для менінгококового назофарингіту не типовим є?

- А Дрібна зернистість та сухість слизової оболонки ротоглотки
- В Яскрава гіперемія задньої стінки глотки
- С Наявність геморагічного висипу
- Д Закладеність носу
- Е Стікання зеленуватого слизу по задній стінці глотки

10 До генералізованих форм менінгококової інфекції не відносять:

- А Менінгококовий увеїт
- В Менінгококовий ендокардит
- С Менінгококцемією
- Д Менінгококовий назофарингіт
- Е Менінгококовий менінгіт

#### **Рекомендована література:**

1. Pediatric Infectious Diseases [Текст] : textbook / S. O. Kramarev, O. B. Nadraga, L. V. Pira etc. — 4-th edition. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2020. — 240 p. + Гриф МОЗ.
2. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с.
3. Основи педіатрії за Нельсоном [Текст] = Essentials of Pediatrics : у 2-х т. Т.2 / К. Дж. Маркданте, Р. М. Клігман; наук. ред. перекладу: В. С. Березенко, Т. В. Починок. — перекл. 8-го англ. вид. — Київ : Медицина, 2020. — 426 с.
4. Імунопрофілактика інфекційних хвороб [Текст] : навч. метод. посіб. / Л. І. Чернишова, Ф. І. Лапій, А. П. Волоха та ін. ; за ред. Л.І. Чернишової, Ф.І. Лапія, А.П. Волохи. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К. : Медицина, 2019. — 320 с.
5. Manual of Children's Infectious Diseases [Текст] = Дитячі інфекційні хвороби : навч. посіб. / O. Ye. Fedortsiv, I. L. Horishna, H. A. Pavlyshyn, I. M. Horishnyi. — Vinnitsia : Nova Knyha, 2020. — 440 p.
6. Клінічні аспекти імунопрофілактики [Електронний ресурс] : практичні завдання, тести, теоретичні матеріали: відкритий онлайн курс / Т. П. Бинда. — Суми : СумДУ, 2015. — 20 лекцій.
7. Педіатрія [Текст] : підручник / О. В. Тяжка, Н. Г. Горovenko, С. О. Крамарев та ін. ; за ред. О.В. Тяжкої. — 5-те вид., випр. та доп. — Вінниця : Нова Книга, 2018. — 1152 с. + Гриф МОЗ.
8. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с.

**Методична розробка  
практичного заняття з дисципліни «Дитячі інфекційні хвороби»**

**Тема:** Поліомієліт. Ентеровірусна інфекція.

**Місце проведення роботи:** КНП СМР "Міська дитяча клінічна лікарня Св. Зінаїди",  
учбова кімната.

**Кількість годин** – 2.

**Мета:** вміти поставити попередній діагноз, обґрунтувати тактику індивідуального лікування хворих на поліомієліт, ентеровірусну інфекцію та організувати протиепідемічні заходи в осередку інфекції.

**Організаційна структура заняття:**

№ п/п	Вид роботи	Тривалість, хвилини
1	Вступне слово викладача	10
2	Визначення початкового рівня знань (тести)	10
3	Клінічний розбір хворих під керівництвом викладача	20
4	Обґрунтування попереднього діагнозу	10
5	Визначення основних методів діагностики	15
6	Визначення сучасних методів лікування	15
7	Підведення підсумків роботи	10

**Ілюстративний матеріал:** таблиці, слайди.

**Види и форми контролю:** оцінка базового рівня знань базуючись на тестуванні та усній відповіді.

**Завдання для самостійної підготовки:** робота с тематичної літературою в бібліотеці, дискусії, обмін досвідом.

**Навчальні цілі заняття :**

**Знати:**

- механізм розвитку і особливості епідемічного процесу поліомієліту та ентеровірусної інфекції;
- клінічні особливості поліомієліту та ентеровірусної інфекції залежно від віку та методи лабораторної діагностики;
- показання до госпіталізації;
- нагляд та лікування дітей з поліомієліту та ентеровірусної інфекції в умовах поліклініки;
- особливості лікування дітей з поліомієлітом та ентеровірусною інфекцією;
- профілактика;

**Вміти:**

- Дотримуватися основних правил роботи біля ліжка хворого на поліомієліт та ентеровірусну інфекцію.
- Виділяти скарги, анамнез та фізикальне обстеження хворого симптоми, характерні для поліомієліту та ентеровірусної інфекції.
- Проводити індивідуальне діагностичне дослідження та інтерпретувати ці додаткові методи дослідження.
- Встановлювати попередній клінічний діагноз – поліомієліт та ентеровірусну інфекцію. Визначити клінічні форми захворювання. Провести диференційну діагностику.
- Призначити лікування хворим на поліомієліт та ентеровірусну інфекцію з

урахуванням етіології, віку дитини, преморбідного фону та тяжкості захворювання.

- Планувати та проводити заходи первинної профілактики та боротьби, спрямовані на запобігання поширенню поліомієліту та ентеровірусну інфекцію.
- Застосовувати деонтологічні навички спілкування з пацієнтами.

### **Тести для визначення базового рівня знань:**

1. Скільки є типів вірусів поліомієліту?

- А 1.
- Б 2.
- В 3.
- Г 4.
- Д 5.

2. Джерелом інфекції при поліомієліті є:

- А Хворий, вірусоносіє.
- Б Комахи.
- В Домашні тварини.
- Г Дикі тварини.
- Д Реконвалесцент.

3. Які основні механізми передачі інфекції при поліомієліті?

- А Трансмисивний, фекально-оральний.
- Б Фекально-оральний, повітряно-краплинний.
- В Трансплацентарний, повітряно-краплинний.
- Г Контактного-побутового.
- Д Трансмисивний.

4. В якому віці частіше хворіють діти на поліомієліт?

- А Діти перших місяців життя.
- Б Діти віком до 7 років.
- В Діти віком старше 7 років.
- Г Діти в підлітковому віці.
- Д Діти не хворіють.

5. Після перенесеного поліомієліту залишається:

- А Групоспецифічний слабонапружений імунітет.
- Б Тривале носійство вірусів.
- В Постінфекційний довічний імунітет.
- Г Нетривалий імунітет.
- Д Правильна відповідь відсутня.

6. Вхідними воротами для інфекції при поліомієліті є:

- А Кон'юнктиви.
- Б Носогорлові мигдалики, слизова оболонка шлунково-кишкового тракту.
- В Шкіра.
- Г Слизова оболонка бронхів.
- Д Усі відповіді правильні.

7. Загибель якої кількості мотонейронів призводить до млявого паралічу

- м'язів?  
А 1/4.  
Б 1/3.  
В 1/2.  
Г 2/3.  
Д Усіх.

8. Який відділ спинного мозку частіше уражається при поліомієліті?  
А Спинний.  
Б Грудний.  
В Поперековий.  
Г Крижовий.  
Д Усі відділи однаково часто.

9. Що найбільше уражається при поліомієліті?  
А Біла речовина спинного мозку.  
Б Спинномозкові ганглії.  
В Задні роги спинного мозку.  
Г Мозкові оболонки.  
Д Передні роги спинного мозку.

10. Інкубаційний період поліомієліту триває від:  
А 1 до 5 днів.  
Б 2 до 10 днів.  
В 5 до 26 днів.  
Г 21 до 35 днів.  
Д 21 до 45 днів.

#### **Рекомендована література:**

1. Pediatric Infectious Diseases [Текст] : textbook / S. O. Kramarev, O. V. Nadruga, L. V. Pira etc. — 4-th edition. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2020. — 240 p. + Гриф МОЗ.
2. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с.
3. Основи педіатрії за Нельсоном [Текст] = Essentials of Pediatrics : у 2-х т. Т.2 / К. Дж. Маркданте, Р. М. Клігман; наук. ред. перекладу: В. С. Березенко, Т. В. Починок. — перекл. 8-го англ. вид. — Київ : Медицина, 2020. — 426 с.
4. Імунопрофілактика інфекційних хвороб [Текст] : навч. метод. посіб. / Л. І. Чернишова, Ф. І. Лапій, А. П. Волоха та ін. ; за ред. Л.І. Чернишової, Ф.І. Лапія, А.П. Волохи. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К. : Медицина, 2019. — 320 с.
5. Manual of Children's Infectious Diseases [Текст] = Дитячі інфекційні хвороби : навч. посіб. / О. Ye. Fedortsiv, I. L. Horishna, H. A. Pavlyshyn, I. M. Horishnyi. — Vinnitsia : Nova Knyha, 2020. — 440 p.
6. Клінічні аспекти імунопрофілактики [Електронний ресурс] : практичні завдання, тести, теоретичні матеріали: відкритий онлайн курс / Т. П. Бинда. — Суми : СумДУ, 2015. — 20 лекцій.
7. Педіатрія [Текст] : підручник / О. В. Тяжка, Н. Г. Горовенко, С. О. Крамарев та ін. ; за ред. О.В. Тяжкої. — 5-те вид., випр. та доп. — Вінниця : Нова Книга, 2018. — 1152 с. + Гриф МОЗ.



8. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с.

9. Children infectious diseases. Methodical instructions for practical lessons. "Poliomyelitis" [Електронний ресурс] : for students specialty 7.110101 of full-time studying / О. І. Smiyan, Т. Р. Vynda, О. G. Vasilyeva. — Електронне видання каф. педіатрії післядипломної освіти. — Sumy : Sumy State University, 2015. — 50 p.

**Методична розробка  
практичного заняття з дисципліни «Дитячі інфекційні хвороби»**

**Тема: Гострі респіраторні вірусні інфекції (грип, парагрип, аденовірусна, респіраторно -синцитіальна, риновірусна інфекція).**

**Місце проведення роботи:** КНП СМР "Міська дитяча клінічна лікарня Св. Зінаїди",  
учбова кімната.

**Кількість годин – 2.**

**Мета:** вміти поставити попередній діагноз, обґрунтувати тактику індивідуального лікування хворих на ГРВІ та організувати протиепідемічні заходи в осередку інфекції.

**Організаційна структура заняття:**

№ п/п	Вид роботи	Тривалість, хвилини
1	Вступне слово викладача	10
2	Визначення початкового рівня знань (тести)	10
3	Клінічний розбір хворих під керівництвом викладача	20
4	Обґрунтування попереднього діагнозу	10
5	Визначення основних методів діагностики	15
6	Визначення сучасних методів лікування	15
7	Підведення підсумків роботи	10

**Ілюстративний матеріал:** таблиці, слайди.

**Види и форми контролю:** оцінка базового рівня знань базуючись на тестуванні та усній відповіді.

**Завдання для самостійної підготовки:** робота с тематичної літературою в бібліотеці, дискусії, обмін досвідом.

**Навчальні цілі заняття :**

**Знати:**

- механізм розвитку і особливості епідемічного процесу ГРВІ;
- клінічні особливості ГРВІ залежно від віку та методи лабораторної діагностики;
- показання до госпіталізації;
- нагляд та лікування дітей з ГРВІ в умовах поліклініки;
- особливості лікування дітей з ГРВІ;
- профілактику ГРВІ;

**Вміти:**

- Дотримуватися основних правил роботи біля ліжка хворого на ГРВІ.
- Виділяти скарги, анамнез та фізикальне обстеження хворого симптоми, характерні для ГРВІ.
- Проводити індивідуальне діагностичне дослідження та інтерпретувати ці додаткові методи дослідження.
- Встановлювати попередній клінічний діагноз – ГРВІ. Визначити клінічні форми захворювання. Провести диференційну діагностику.
- Призначити лікування хворим на ГРВІ з урахуванням віку дитини, преморбідного фону та тяжкості захворювання.
- Планувати та проводити заходи первинної профілактики та боротьби,

- спрямовані на запобігання поширенню ГРВІ.
- Застосовувати деонтологічні навички спілкування з пацієнтами.

**Тести для визначення базового рівня знань:**

1. Джерелом інфекції при парагрипі є:
  - A Хвора людина.
  - B Тварини.
  - C Реконвалесцент.
  - D Птахи.
  - E Усі відповіді правильні.
  
2. Механізм передачі парагрипу:
  - A Контактний.
  - B Крапельний.
  - C Трансмисивний.
  - D Харчовий.
  
3. Сезонність захворювання при парагрипі:
  - A Літня.
  - B Зимово-весняна.
  - C Захворюваність реєструється впродовж року з підйомом в осінньо-зимовий період.
  - D Осінньо-зимова.
  - E Усі відповіді правильні.
  
4. РС-інфекція викликається такою групою вірусів:
  - A Ентеровірусами.
  - B Пікорнавірусами.
  - C Параміксовірусами.
  - D Ротавірусами.
  - E Герпесвірусами.
  
5. Джерелом РС-інфекції є:
  - A Птахи.
  - B Тварини.
  - C Хвора людина.
  - D Реконвалесцент.
  - E Носій.
  
6. Аденовірус відрізняється від інших респіраторних захворювань:
  - A Переважно повітряно-крапельним шляхом передачі.
  - B Найбільшою захворюваністю в холодну пору року.
  - C Високою контагіозністю для дітей.
  - D Значним тропізмом до лімфоїдної тканини.
  - E Тропізмом до епітелію слизових оболонок.
  
7. На аденовірусну інфекцію частіше хворіють:
  - A Діти раннього віку.
  - B Дорослі.
  - C Діти першого року.

- D Люди похилого віку.
  - E Усі вікові групи.
8. Зростання захворюваності на аденовірусну інфекцію спостерігається:
    - A В осінньо-зимовий період.
    - B Сезонність відсутня.
    - C У літній період.
    - D В усі пори року.
    - E У весняний період.
  9. Родина пікорнавірусів не включає групу:
    - A Реовірусів.
    - B Вірусів Коксаки.
    - C Вірусів ЕСНО.
    - D Риновірусів.
    - E Вірусів гепатиту А.
  10. Які з наведених вірусів є найчастішим етіологічним фактором застуди:
    - A Коронавіруси.
    - B ЕСНО-віруси.
    - C Аденовіруси.
    - D Риновіруси.
    - E Віруси парагрипу першого типу

#### **Рекомендована література:**

1. Pediatric Infectious Diseases [Текст] : textbook / S. O. Kramarev, O. B. Nadraga, L. V. Pira etc. — 4-th edition. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2020. — 240 p. + Гриф МОЗ.
2. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с.
3. Основи педіатрії за Нельсоном [Текст] = Essentials of Pediatrics : у 2-х т. Т.2 / К. Дж. Маркданте, Р. М. Клігман; наук. ред. перекладу: В. С. Березенко, Т. В. Починок. — перекл. 8-го англ. вид. — Київ : Медицина, 2020. — 426 с.
4. Імунопрофілактика інфекційних хвороб [Текст] : навч. метод. посіб. / Л. І. Чернишова, Ф. І. Лапій, А. П. Волоха та ін. ; за ред. Л.І. Чернишової, Ф.І. Лапія, А.П. Волохи. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К. : Медицина, 2019. — 320 с.
5. Manual of Children's Infectious Diseases [Текст] = Дитячі інфекційні хвороби : навч. посіб. / О. Ye. Fedortsiv, I. L. Horishna, H. A. Pavlyshyn, I. M. Horishnyi. — Vinnitsia : Nova Knyha, 2020. — 440 p.
6. Клінічні аспекти імунопрофілактики [Електронний ресурс] : практичні завдання, тести, теоретичні матеріали: відкритий онлайн курс / Т. П. Бинда. — Суми : СумДУ, 2015. — 20 лекцій.
7. Педіатрія [Текст] : підручник / О. В. Тяжка, Н. Г. Горovenko, С. О. Крамарев та ін. ; за ред. О.В. Тяжкої. — 5-те вид., випр. та доп. — Вінниця : Нова Книга, 2018. — 1152 с. + Гриф МОЗ.
8. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях [Текст] : посібник / О. Р. Боярчук, Т. О. Воронцова, У. М. Мудрик та ін. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 308 с.